

December 2021 · årgang 53

Ind put

Institut for Psykologi^{ku}

NO
2

tingenes tilstand

Indput no. 2, 53. årgang København, december 2021

Hjemmeside

Anna Tang Dalsgaard
Ida Nilsson
Tamara Hveisel Hansen (ansv. hjemmeside)

Layout

Amalie Bøg Rasmussen
Amanda Jørgensen
Emma Holm Jarnbye
Karoline Brogaard
Mie Chan Mian Schmidt
Regitze Langager Christensen (ansv. layout)

Skribenter

Ditte Marie Thiemer Hilbert
Emma Elise Møller
Hans-Jørgen Hersoug
Johanna Mariam Madsen
Karen Damgaard (ansv. redaktør)
Maria Voulgaris Valeur
Mathias Baagø Tybjerg
Zacharias Dyrborg

Tekstredaktører

Anna Tang Dalsgaard
Carla Augusta Bernstorff Justesen
Ditte Haar Laursen
Elvira Hallengren
Gustav Egede Kristensen
Hannah Kazmi Høgsbro
Sofie Harboe

Visual

Ida-Marie Haeusler
Maja Koch Nielsen
Natascha M. R. Hansen
Sandra la Cour
Ursula Teodora Moeran

Omslag

Sandra la Cour

Boganmeldelser

redaktion@indput.dk

Økonomi

redaktion@indput.dk

Annoncering

redaktion@indput.dk

Eksterne indlæg

Alle er velkomne til at bidrage med indlæg som eksterne skribenter, dog påtager redaktionen sig intet ansvar for materiale indsendt uopfordret. Eksterne indlæg indsendes til redaktionens mailadresse med relevante kontaktoplysninger, herunder navn, mailadresse og evt. telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig retten til at udelade, redigere og forkorte indsendte indlæg samt indsætte billeder og illustrationer. Dette vil dog ske under kommunikation med den eksterne skribent.

Indlæg bragt i Indput

Indlæg bragt i Indput repræsenterer alene skribenten eller skribenterne og er således ikke et udtryk for Foreningen Indputs holdning, medmindre dette klart fremgår af artiklen.

Tryk

Frederiksberg Bogtrykkeri

Udgivet af

Foreningen Indput,
Institut for Psykologi, KU

Kontakt

Foreningen Indput
SAMF, Københavns Universitet
Øster Farimagsgade 2A, 1. Sal
1353 København K
redaktion@indput.dk
www.indput.dk

LEDER

"Værsgo – din forkælede rad – her er dit nye blad!"

Så tydeligt kunne det siges i 1969, da den første udgave af Indput udkom. Midt i og som reaktion på store omvæltninger og et studenteroprør, der – hvis du ikke vidste det, så gør du nu – i Danmark blev indledt af netop de psykologistuderende og derfra spredte sig til andre fagretninger. I denne første udgave af Indput lød det videre: *"Dit studium ændrer sig fra den ene dag til den anden – og du er medansvarlig"*. Og senere: *"Vågn så op og læs, hvad der sker med dit studium i den nærmeste fremtid!"*

I den nuværende redaktion er vi stolte af at være Danmarks ældste studieblad. Og vi er også opmærksomme på den formidlingsrolle, bladet har og har haft gennem generationer: Vores studie ændrer sig fra den ene dag til den anden, og som studieblad er vi medansvarlige for at oplyse om netop disse udviklinger og ændringer. Når vi i denne udgave af Indput beskæftiger os med *'Tingenes tilstand'*, er det fordi, der sker meget på Institut for Psykologi og psykologiuddannelsen på Københavns Universitet i denne tid. Ligesom der gjorde i slutningen af 1960'erne – og i mange andre perioder for den sags skyld.

At vi kaster lys over tingenes tilstand, er ikke ensbetydende med, at vi i denne tid har at gøre med stilstand. En række fagpolitiske og studiemæssige forhold forandrer sig hastigt, og med bladet her vil vi forsøge at kaste lys over nogle af de strømninger, som ses. Velvidende at vi selv befinder os i strømmen, forsøger vi her at tage et par svømmetag til bredden for et øjeblik at stå dér og betragte tingenes tilstand; denne flod i forandring fuld af skiftende hold af studerende, garvede som grønne ansatte, forskningstraditioner i medvind og modvind, omskiftelige studieordninger og meget andet.

Som introduktion til temasektionen på side 12-13 introduceres du nærmere til bladets indhold med et kort over denne udgaves spørgsmål, temaer og emner, der forhåbentligt kan give dig en idé om noget af det, der sker på studiet: Måske hørte du om et stormøde i november? Måske fornemmer du, at dit fagråd, Psykrådet, beskæftiger sig med store emner som pensumudvikling, studieordninger og ansættelser for tiden? Som studerende kan det være svært nok at få læst hele pensum, så det er intet under, hvis det virker en anelse uoverskueligt at vide præcis, hvad du skal tænke og mene om det hele – og have overblik over hvad det egentlig er, der bliver diskuteret.

I bladet forsøger vi ikke at give dig en opskrift på, hvad du skal tænke eller mene. Men vi forsøger at give dig et overblik over noget af det, der sker på psykologiuddannelsen og Instituttet for tiden. Dette med en ydmyg tanke på, at alle fænomener er uendeligt aspektuerede, og opmærksomhed på, at overblikket er ufuldstændigt og allerede en anelse forældet, nu Indput ikke er en del af dagspressen, men kun udkommer to gange pr. semester. Vi håber, at bladet kan inspirere til yderligere nysgerrighed og søgning af viden om psykologiuddannelsen, forskning og forhold blandt studerende såvel som færdige psykologer.

Forandring kendetegner også Indputs redaktion, og med dette blad videregives rollen som ansvarshavende indholdsredaktør fra Karen Damgaard til Ditte Marie Thiemer Hilbert. Hvis du har lyst til at være en del af redaktionen, optager Indput nye medlemmer i foråret.

Vi håber, at du vil tage ordene til dig fra de tidligere generationer af psykologistuderende og huske din medindflydelse på din uddannelse. Her er dit studieblad i hvert fald – værsgo og god læselyst!

På vegne af redaktionen
Karen Damgaard ■

Indhold

Indput no. 2 | 53. årgang | december 2021

Faste indput

- 3. Leder**
Indput byder velkommen
- 6. Stafetten**
Mød Karen-Inge Karstoft
- 20. Nyt fra Psykrådet & Studienævnet**
Public service til psykologistuderende
- 62. Ind under huden**
Mød indputredaktionen
- 66. Psyk&Tværs**
Vind et gavekort til Academic Books

- 12. Oversigt over tingenes tilstand**
Læseguide til bladet
- 14. SUI løber hjemmefra**
Interview med Pernille Hviid
- 18. Infographic**
Overblik over fordeling af ansatte på Instituttet
- 22. Stormøde om den faglige udvikling**
En kort opsummering af stormødet: *Hvad er fremtiden for psykologi?*
- 26. Som studerende er man medborger og medskaber på Instituttet**
Interview med studieleder Signe Vangkilde
- 32. Ny studieordning**
Sammenligning af den nye og gamle studieordning
- 35. Kritikkens nødvendighed**
Et blik på psykologistudiets udvikling og fremtid
- 38. Faglig frustration i PPR**
Arbejdsvilkår og erfaringer fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning
- 44. Hvor dyrkes de kritiske perspektiver?**
En reportage fra kritisk konference på RUC
- 47. De danske psykologiuddannelser**
Oversigt over forskelle mellem psykologiuddannelserne i Danmark
- 54. Lovsang til kritikken**
En kærlighedserklæring til kritikken
- 58. Tænk ikke selv**
Vær ukritisk og få en bedre studietid

Tema: Tingenes tilstand

KAREN-INGE KARSTOFT

STAFETTEN

Af Sofie Harboe, stud.psych.

Illustration af Maja Koch Nielsen, stud.psych.

Stafetten er Indputs faste indlæg om fakultetets ansatte, hvor de svarer på vores spørgsmål om sig selv og derpå sender stafetten videre til en ansat efter eget ønske. Denne gang er det Karen-Inge Karstoft, der har stafetten.

Hvorfor valgte du at læse psykologi?

Det havde jo virket overbevisende, hvis jeg kunne sige, at jeg bare altid havde vidst det, men sådan var det ikke. Jeg læste først journalistik, men opdagede ret hurtigt, at jeg overhovedet ikke egner mig til at ringe til folk, jeg ikke kender, og stille dem konfronterende spørgsmål. Så ville jeg egentlig læse medicin (jeg kommer af en udpræget sundhedsfaglig familie, og der var åbenbart grænser for opfindsomheden), men det var som om, det heller ikke helt ramte plet. I sidste ende var det nok det, der havde fået mig til at læse journalistik (nysgerrighed og en interesse i at forstå mennesker, magtforhold, livsvilkår og samfunds faktorer) og det, der trak mig mod medicinen (ønsket om at have et arbejde, hvor man kunne gøre noget for nogen), der landede mig i kompromiset: psykologi.

Hvad ville du ellers have læst/lavet?

Det har jeg jo nok løftet sløret for med mit svar på det første spørgsmål – medicin. Indimellem, når psykologien frustrerer mig med alle dens komplekse sammenhænge, upræcise kategoriseringer, manglende replikationer, heterogene outcomes og besværlige forskningsmetoder, så kan jeg godt længes lidt efter nogle af de lidt mere klare svar, man måske i højere grad kan finde i de biomedicinske videnskaber. Men altså; alle fag er jo komplicerede (ikke mindst medicin!), og det meste af tiden synes jeg, det er en gave, at vi med psykologifaget har mulighed for at kombinere samfundsvidenskab, sundhedsvidenskab, humaniora, datavidenskab og hvad man nu ellers farver sin psykologfaglighed med. Det er da fedt.

Hvordan vil du beskrive fagets udvikling, fra da du læste til nu?

Jeg tror ikke det spørgsmål kan besvares uafhængigt af hvor man læste. Jeg læste selv på KU, men lavede derefter ph.d. på Syddansk Universitet. Under min kandidat var jeg et år i Sydney, hvor jeg både tog en række fag og var i forskningspraktik, og under min ph.d. var jeg et år i New York. De steder, jeg har stiftet bekendtskab med, var relativt forskellige i sin vægtning af forskellige tilgange, og det tror jeg stadig vil være tilfældet i dag. Da jeg kom til Sydney, oplevede jeg, at min teoretiske ballast var ret stærk, men at jeg kom til kort i de mere empiriske og metodiske fag. På Syddansk Universitet ligger psykologistudiet jo på sundhedsvidenskabeligt fakultet, og det kan nok heller ikke undgå at betyde noget for vægtningen af faget. Nu er jeg relativt ny på instituttet, men det er min oplevelse, at faget her på stedet har rykket sig imod en styrkelse af det empiriske, siden jeg selv læste her. Hvis vi taler om psykologifaget generelt, så oplever jeg, at vi inden for faget er blevet meget mere bevidste om faldgruber og usikkerheder – ikke mindst pga. af replikationskrisen. Det rykker noget, når grundlæggende sandheder måske alligevel ikke var sandheder, og derfor kan man godt have en oplevelse af, at faget hænger og dingler i uvisheden – men mon ikke det i sidste ende rykker faget i en god retning.

Hvordan tror du, studiet/faget ser ud om 20 år?

Jeg tror, vi er på vej i en retning, hvor psykologiens bidrag bliver mere tydelig på alle mulige områder. Den viden, der er blevet opdyrket ►

på alle mulige områder under pandemien, er et godt eksempel: hvordan forholder vi os til restriktioner? Vacciner? Hvordan får vi det af at gå hjemme i mange uger i træk? Det burde være indlysende, at psykologifaget kan byde ind på helt utrolig mange samfundsmæssige problemstillinger, men sådan har det ikke nødvendigvis været. Qua replikationskrisen tror og håber jeg også, at vi som fag får mere fokus på den gedigne, reproducerbare viden, og mindre på den, der er overraskende og skaber overskrifter.

Hvad er de tre bedste ting i din hverdag?

Min familie selvfølgelig – både min egen lille familie som består af min mand og vores to små børn, og den store familie; mine forældre, søskende og deres børn, mine svigerforældre – alle bliver de vigtigere for hvert år der går. Det samme med den udvidede familie i form af tætte venner, som næsten er flettet ind i hverdagslivet. Den anden ting må være arbejdet; at få lov til at arbejde med at undersøge komplekse problemstillinger i samarbejde med inspirerende kolleger og kloge studerende er så utrolig privilegeret, at det er svært at komme i tanke om et bedre scenarie for et arbejdsliv. Der kunne være mange andre ting (mest af alt holder jeg af hverdagen!), men noget, der fylder meget i min hverdag, er musik. Jeg spiller violin i et symfoniorkester og kan i sagens natur godt lide mange former for klassisk musik, men jeg lytter mindst lige så meget til alt muligt andet, og jeg tager i virkeligheden hellere på Roskilde Festival end til klassisk koncert. Det har været så tydeligt under pandemien, hvor meget af min hverdagsglæde, der kommer af at kunne gå til koncerter, i teatret, til forfatterforedrag osv., og det er så super privilegeret at bo i København, hvor der i hvert fald i pandemi-fri tider er rig mulighed for at opleve nyt og gammelt på kulturfronten.

Hvad ville du sige til dig selv som studerende, hvis du kunne vende tilbage til din studietid?

Vær nysgerrig og bare fordi nogle perspektiver tiltaler dig mere end andre, så prøv at lade være med at lukke ned for de fag og nuancer, der ikke er umiddelbart tillokkende. På et tidspunkt giver det naturligvis mening at målrette sin viden og sine færdigheder, men det skal tidsnok komme. Der er så meget at lære ved at kombinere forskellige tilgange, og i studietiden har man (selvom man selvfølgelig godt kan føle sig åndet i nakken af både eksamener og det ventende arbejdsmarked) altså en ret unik chance for at udforske alle mulige retninger – også dem, der måske ikke kommer til at fylde i ens arbejdsliv.

Hvem skal have stafetten af dig?

Jeg vil gerne give den videre til Steven Blurton.

En stor tak til Karen-Inge Karstoft ■

Har du et spændende studiejob,
erfaringer fra praktik, oplevelser fra
et udvekslingsophold eller noget helt
fjerde, som du gerne vil dele?
Så skriv til redaktion@indput.dk

Illustration af Ida-Marie Haeusler

Temasektion

Tingenes tilstand

OVER TINGENES TILSTAND - EN LÆSEGUIDE TIL BLADET

Af Ditte Marie Thiemer Hilbert, stud.psych., Elvira Hallengren, stud.psych. og Karen Damgaard, stud.psych.
Illustrationer fra Indput årgang 1, nr. 1 (1969)

I en årrække har der været diskussion om faglig bredde og prioriteringen af teoretiske perspektiver på vores uddannelse og i den forskning, der bedrives på Institut for Psykologi. Denne diskussion udspringer af en bekymring over mindre og mindre repræsentation af centrale human- og samfundsvidenskabelige teorier og metoder i pensum og undervisning.

De seneste årtier har budt på en opblomstring af neuro- og kognitionspsykologisk forskning og en prioritering af kvantitative forskningsmetoder. Samtidig ses en nedprioritering af for eksempel den kritiske psykologi og den kulturhistoriske tradition, der tidligere har været centrale for Socialpsykologi, Udviklingspsykologi, Sundhedpsykologi og Arbejdspsykologi på Københavns Universitet og som traditionelt er perspektiver, der især forholder sig kritisk engageret til en dansk kontekst og insisterer på praksisbevidsthed. Denne diskussion er aktualiseret af Pernille Hviids opsigelse.

Men hvad mener de egentlig på den anden side af Øster Farimagsgade – på Institut for Psykologi, hvor de ansatte i både forsknings-, undervisnings- og ledelsesstillinger har til huse?

Hvad studieleder Signe Vangkilde mener om tingenes tilstand, kan du få indtryk af i interviewet **Som studerende er man medborger og medskaber på Instituttet** på side 26.

Indput har desuden spurgt institutleder Vibeke Koushede om hun ville mødes til en snak om de emner, der er aktuelle for tiden med blandt andet pensumudviklingen og de uvisse udsigter for kandidatuddannelsens SUI-søjle, men hun meldte desværre fra.

Den aktuelle debat om prioriteringer i pensumudvalget, i forsknings- og undervisningsansættelser og studiets struktur, har givet næring til en nysgerrighed over for, hvordan andre af landets psykologiuddannelser ser ud. I artiklen **De danske psykologiuddannelser** på side 47 er et par nedslag, der måske kan give dig indtryk af, hvad der adskiller psykologiuddannelserne i Aarhus, Aalborg og Odense fra uddannelsen i København. Og med vedlagte studieordninger fra de andres universiteter, har du noget at holde op mod vores **nye studieordning på bacheloruddannelsen**, som trådte i kraft i starten af dette semester, og som præsenteres på side 32.

Mens uddannelsesstrukturer diskuteres inden for universitets mure, går færdigudannede psykologer derude i den virkelige verden og praktiserer til gavn for mennesker i alle aldre og situationer. En stor andel af nyuddannede psykologer starter deres praksis som psykologer inden for Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) og har på konkret vis med børn og unge og komplekse kontekster at gøre. I artiklen **Faglig Frustration i PPR** på side 38 kan du få indblik i en aktuel debat inden for PPR-feltet og dertil læse tre nyuddannede PPR-psykologers erfaringer og refleksioner, som bygger bro mellem de aktuelle diskussioner inden- og uden for universitetet.

Du er nu nået til ende i guiden her, der forhåbentligt har givet dig et overblik af en art. I resten af bladet kan du fordybe dig i de her præsenterede perspektiver på vores uddannelse og fag. ■

Pernille Hviid, som har været fagkoordinator på hovedsøjlen Social-, Udviklings- og Integrationspsykologi (SUI) på kandidaten samt tidligere fagkoordinator på Udviklingspsykologi på bacheloren, forlod sin stilling pr. 1. november. Med hende mistede Institutet sin sidste repræsentant for den kulturhistoriske tradition, som ellers i mange år har været en grundpille i de psykologiske perspektiver, der undervises i på Københavns Universitet.

Indput har interviewet Pernille Hviid, og det kan du læse om i artiklen **SUI løber hjemmefra** på side 14.

Pernille Hviids opsigelse ses som led i diskussionen af den faglige udvikling på vores uddannelse og institut, og de tydelige forskelle i fordelingen af ansatte i de fire forskerklynger peger ligeledes på en klar prioritering af fagfelter. Dette har Psykrådet og studerende i Studienævnet i flere år forsøgt at adressere. Ovennævnte problematik kulminerede dette efterår i afholdelsen af et stormøde d. 11. november med titlen 'Hvad er fremtiden for psykologi?'. Her inviterede Psykrådet og Indput alle studerende til i fællesskab at diskutere dette spørgsmål. Dette stormøde og Psykrådets arbejde, møder og aktuelle tiltag kan du læse mere om i det faste indlæg fra dit fagråd **Nyt fra Psykrådet** på side 20.

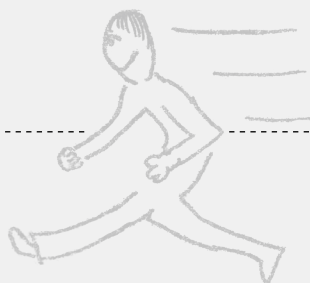
Du kan desuden læse om mødet i reportagen **Stormøde om den faglige udvikling** på side 22, hvor mødets indhold beskrives, og hvor du kan læse de krav, det blev vedtaget at stille til Institutet.

På side 18 kan du se en såkaldt **infographic over fordelingen af videnskabeligt personale og ph.d.'ere** i de fire forskerklynger på Institutet. "Hvad er en forskerklynge?", tænker du måske. Jo, på Institut for Psykologi er forskning inddelt i fire såkaldte klynger, der hver har flere forskningscentre og -grupper under sig. Centrene kan du se på side 19 og du kan læse mere om klyngerne på www.psy.ku.dk/forskning.

Gruppen 'Psyk Kritik - Forum for faglig bredde' har foretaget sammenligninger af pensumlister fra 2015 og til i dag og ser, at særligt udviklingen af pensum i fagene Socialpsykologi, Udviklingspsykologi og Pædagogisk Psykologi har været store. Resultaterne af deres undersøgelser kan ses på deres facebookside, hvor du også kan læse deres manifest og melde dig ind i gruppen, hvis du er interesseret. Blandt de svindende perspektiver er den skandinaviske kritiske psykologi. De kritisk psykologiske perspektiver er dog ikke helt uddøde andre steder, og i reportagen **Hvor dyrkes de kritiske perspektiver?** på side 44 kan du tage med et par af Indputs skribenter til en konference i kritisk psykologi på Roskilde Universitets Center (RUC).

Mens flere af bladets artikler er informerende og formidler forskellige perspektiver i de aktuelle diskussioner, er der som altid i andre artikler og indlæg plads til personlige holdninger og refleksioner. Derfor kan du blandt andet dykke ned i en refleksion over kritikken som en kærlighedserklæring i essayet **Lovsang til kritikken** på side 54, ligesom du kan tage del i to skribenters argumenter for, hvorfor det er vigtigt at forholde sig kritisk til studiet og psykologien som fagfelt i artiklen **Kritikkens nødvendighed** på side 35. Afslutningsvist kan du læse en overlevelseshjælp til fremtidens psykologistudie i det satiriske indslag **Tænk ikke selv** på side 58.

SUI løber hjemmefra

Interview med Pernille Hviid

Af Mathias Baagø Tybjerg, stud.psych. og Hans-Jørgen Hersoug, stud.psych.

Illustration af Sandra la Cour, stud.psych.

Pernille Hviid har taget afsked med Institut for Psykologi efter mere end 20 års tro tjeneste. Midt i efterårssemestret kom dette som en overraskelse for mange, og med nyheden fulgte også en bekymring om, hvem der nu skal sørge for den undervisning, som Pernille har varetaget, og bidrage med vigtig forskning i børn og unges udvikling med lige så indgående praksiskendskab.

En dag i oktober mødtes vi med Pernille Hviid for at tale lidt om tingenes tilstand og baggrunden for hendes opsigelse. Aftalen var at mødes foran Instituttet for derfra at bevæge os til caféen på Statens Museum for Kunst, men umiddelbart inden sendte Pernille os en mail om, om vi i stedet kunne mødes på Nansensgade. Her ligger nemlig en beværtning, hvor hun ofte er mødtes med Jaan Valsiner og andre af udviklingspsykologiens og community-psykologiens sværvægtere. Således var scenen sat for, hvad vi skulle snakke om.

Pernilles farvel

Pernille er en del af en lang række anerkendte psykologer, som forlader vores institut. Det er der desværre ikke noget nyt i.

Nogle har selv sagt op, andre er - som Pernilles eneste kollega på sit felt, kursusansvarlig for Udviklingspsykologi Jakob Villadsen - blevet nødt til at fratræde deres stilling, da ansættelsen på Instituttet ikke blev forlænget.

Vi ankommer til beværtningen på Nansensgade, køber tre kopper kaffe og tænder mikrofonerne. Vi starter samtalen med at spørge til SUI-søjles fremtid i lyset af hendes fratrædelse, hvortil Pernille kommer med en dyster forudsigelse: *"Det var fedt, men det falder sammen nu. Det gør det da. Instituttet har ikke råd til at have en velbesøgt søjle, hvor der ikke er nogen ansat, der underviser og forsker i det."*

Vi bliver begge lidt tomme i blikket, for det kan vel ikke være rigtigt, at SUI ikke kan fortsætte. Fremtiden er uvis, men Pernille har forladt skibet. Det er svært at se, hvordan en humanistisk søjle der er skåret helt ind til benet, kan imødekomme den store efterspørgsel fra de studerende.

Denne skrøbelighed har Pernille forsøgt at påpege i mange år: *"Jeg har sagt mange gange: 'Hvis jeg dør på vej på cykel ind til*

CSS, hvad gør I så? Det er en organisatorisk skrøbelighed, men det er noget jeg har sagt i mange år. Det er ikke 'Woow, var hun helt alene?'. Det er planlagt gennem mange år."

Forskning og ansættelser

Hvad der menes med 'planlagt gennem mange år' kan være svært at vide, når få har indsigt i, hvordan ansættelser på Institutet reelt foregår. Eksempelvis troede vi - før vores interview med Pernille - at perspektiver som de kritisk psykologiske ikke længere var repræsenteret, fordi Institutet ikke kunne finde kvalificerede forskere at ansætte. Vi havde en opfattelse af, at ansættelserne bar præg af, at bestemte forskere ikke søgte stillingerne - at det simpelthen ikke var muligt at støve folk op, som arbejder med kritisk psykologi, kulturhistorisk psykologi, community psykologi og kvalitative metoder. Det er ikke tilfældet ifølge Pernille:

"Det her er efter min mening en langstrakt og fuldstændig planlagt udtynding af de perspektiver. Det er ikke sådan, at den slags forskere ikke søger job på KU. Det er det ikke. Jeg har mange venner rundt omkring i Europa - jeg siger ikke, hvem det er, for det må jeg selvfølgelig ikke - men hvis I vidste, hvem det var! Det er altså nogle big-shots i Danmark, Europa og USA, som gerne vil lave den slags psykologi sammen med mig og Jakob Villadsen. Sådan nogle, hvor jeg bare tænker 'Dem vil jeg virkelig gerne arbejde sammen med'."

Når et argument for prioriteringerne i ansættelsessammenhænge, der ofte er blevet anvendt, er et ønske om at tiltrække internationalt anerkendte forskere, er denne information overraskende for os. Pernille uddyber:

"De er ikke engang blevet shortlistet på ansøgningerne. De kan derfor ikke inviteres til samtale. Det er ikke tilfældigt, at de ikke er her."

En short-listing er en sortering af ansøgere, som Institutet foretager. Når Institutet slår en stilling op, modtages ansøgninger fra forskere med forskellige teoretiske og metodiske ståsteder. Ud fra alle disse ansøgere laves en kortere liste med udvalgte ansøgere, en såkaldt 'short-list', som går videre i processen og vurderes af ansættelsesudvalget. Shortlisting-processen er ikke umiddelbart gennemskuelig. Hvad vi kan forstå ud fra tidligere erfaringer er, at de studerendes indflydelse i ansættelsesudvalg primært er rådgivende. Der er intet, der forhindrer ledelsen i at ignorere de studerendes ønsker, perspektiver og holdninger.

” Det her er efter min mening en langstrakt og fuldstændig planlagt udtynding af de perspektiver.

Der er mange hensyn at tage i ansættelsesprocessen. Fokuseres der primært på at ansætte forskere, der publicerer i internationalt anerkendte forskningstidsskrifter, kan det blive på bekostning af undervisere, der ikke nødvendigvis har stor international bredde, men til gengæld har indsigt i danske forhold og psykologers arbejde og vilkår i de danske systemer.

Hvis ansættelserne primært følger internationale standarder og mainstream-psykologisk forskning, opstår nemlig et paradoks, når disse skal undervise i de særlige institutioner, områder og praksisser, som gør sig gældende i Danmark. Størstedelen af psykologistuderende skal ikke forske, men derimod ud og praktisere i Danmark, og til det skal vi klædes på. ▶

Undervisning i kontekstuelle tilgange

Hvordan vi bedst bliver klædt på til at arbejde som psykologer er et stort spørgsmål, men i Pernilles optik er et udgangspunkt altid at starte med forholdet mellem mennesket og dets omgivelser som grundlaget for det psykiske. Det vil sige at se bort fra rent individfokuserede forståelser af psyken og menneskelig udvikling for i stedet at rette blikket mod kontekster og betingelser: *"Ellers ville vi ikke kunne beklage, at det er for dårligt med de institutioner, eller der er for få voksne, eller du ved. Det er begrundet i en stillingtagen til den relation, det forhold, og hvad det gør ved mennesker ... og så er vi langt ovre i både den kontekstuelle udviklingspsykologi og i det community-psykologiske."*

"Vi antager, at når mennesker lider, så kan vi arbejde med deres omstændigheder – og deres forhold til disse. Men udgangspunktet er, at det er betingelserne, der er urimelige. Ikke mennesket. Det er den relation, vi prøver at ændre på, når vi taler om f.eks. institutionel kvalitet. Det handler om at give mennesker nogle andre muligheder ... altså det her er jo ikke særligt indviklet for praksis, men det er svært for psykologien at forlige sig med en procesontologi og derfor også en psykologi, hvor kollektivet bærer et hovedansvar."

Hvis vi skal kunne favne disse dimensioner af psyken som psykologer, så skal vi undervises i det, og hvis vi skal undervises i det, skal der ansættes personer, som forsker i det.

En konsekvens af de manglende ansættelser er, at der nu mangler folk til at varetage undervisning indenfor de perspektiver, der har fokus på betingelser og kontekst. Pernille spørger til undervisningspligten generelt: *"Altså ansætter du kun folk, fordi de er dygtige til at forske, eller skal de også undervise? Er der en undervisningsopgave til dem? Det har institutledelsen i en lang årrække skelet meget mindre til, og det koster nu på ekstern undervisning."*

Ud over at være fagkoordinator på SUI-søjlen, varetog Pernille et praktikanalysehold - primært for studerende i praktik i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Her efterlader hun sig også et tomrum. Hun var desuden specialevejleder ved den humanistiske forskerklynge. Her peger hun også på et problem: *"Der er jo masser af gode vejledere, men ikke nok af dem, de studerende har brug for. Så Institutet køber det ude i byen"*

At vejledning og undervisning 'købes ude i byen' henviser blandt andet til dét, at en større andel af underviserne på SUI-søjlen de sidste år har været eksterne og altså ikke ansatte forskere på Institut for Psykologi.

”Jeg har forsøgt at argumentere for, at vi skal arbejde for at kvalificere PPR's praksis, deres begreber, metoder etc. snarere end at overtage psykiatriens. Der er institutledelsen og jeg ganske enkelt ikke enige.

På SUI-søjlen har man hidtil fundet pensumlitteratur, der indeholdt et vist kritisk samfundsengagement og beskæftigede sig med temaer som klima, køn, klasse og sociale uligheder. Felter, der måske ligger længere fra klinisk arbejde, neuroforskning og kognitionsstudier, men som ikke desto mindre er relevante for psykologer at beskæftige sig med. På den måde har søjlen både formået at inkludere de større samfundstemaer og

de mere nære samfundstemaer, såsom psykologers rolle i offentlige institutioner og systemer. At bevare dette spænd kan man argumentere for er afgørende, da skellet mellem forskningsprioriteringer og hvad der rører sig ude i praksis forekommer stadig større med blandt andet en nedprioritering af dansk praksisfunderet forskning. Et felt, der i særlig grad synes at mangle perspektiver og fokus på på vores uddannelse er netop PPR-arbejdet, som Pernille også har beskæftiget sig med:

"Jeg har forsøgt at argumentere for, at vi skal arbejde for at kvalificere PPR's praksis, deres begreber, metoder etc. snare end at overtage psykiatriens. Der er institutledelsen og jeg ganske enkelt ikke enige."

Fremtiden for PPR

PPR er med overvældende overvægt den største arbejdsgiver for psykologer i Danmark. Hvis vi skal forestille os at blive kvalificerede PPR-psykologer, bliver vi nødt til at være uddannede i at arbejde tværfagligt og anskue barnets muligheder og betingelser i de forskellige kontekster, barnet indgår i. Og det har netop været undervisningen på SUI-søjlen, der har beredt de psykologistuderende til at kunne opfylde denne rolle hensigtsmæssigt. Pernille udtrykker en bekymring for, hvad hun ser som en psykiatisering af den måde, som PPR ansues på:

"Jeg mener, at der er god grund til at antage, at opmærksomheden på PPR er under forandring på Instituttet. Vi ser en stigende opmærksomhed på folkesundheds-psykologi, hvis man kan formulere det sådan - mental sundhed, mental ABC."

Sundhedspsykologi kan jo sagtens være humanistisk og kritisk psykologisk - vi har haft Gretty Mirdal, Peter Elsass, Morten Nissen og Lotte Huniche, men de er væk. Jeg har også hørt om en øget interesse for psykiatriens produkter, som for eksempel 'Mind my Mind'. Den vej har Instituttet jo lov til at gå, og det tror jeg, de vil. Jeg vil hellere en anden vej, og udvikle på en community-psykologisk PPR-vinkel, som trækker på kollektive, kulturelle ressourcer - og økologisk resiliens, kan man sige. Det er den idé, jeg vil arbejde på i mit nye job uden for Instituttet, og jeg tror, den kan vinde lokal opbakning. PPR er første mødested for det, der artikuleres som et problem i et ungt menneskes liv og udvikling. Her kan du faktisk nå at reparere, berige, forandre, inden det går helt galt i børns hverdagscirkler, og problemerne vikler sig sammen i en filterredelighed, du ikke kan filtrere ud. Det er simpelthen så synd. PPR er jo så underhypet - altså det er jo ikke et sted, hvor folk vil hen. Det drømmer jeg om kunne ændre sig lidt. Jeg så gerne, at det blev en mere anerkendt og prioriteret psykologisk arbejdsplads. Det er så vigtigt, hvad der sker der."

Med Pernilles afgang, bliver vi opmærksomme på, at vi har et ansvar for at sikre kvaliteten og bredden af de perspektiver på psykologien, som vi bliver præsenteret for på studiet. Vi har haft det privilegium at blive undervist i mange af disse kritiske perspektiver, men hvis de ikke videreføres, er de på vej væk fra Institut for Psykologi på Københavns Universitet, og hvis vi ikke gør noget, så forsvinder de måske helt. ■

INFOGRAPHIC

Af Ditte Marie Thiemer Hilbert, stud. psych.

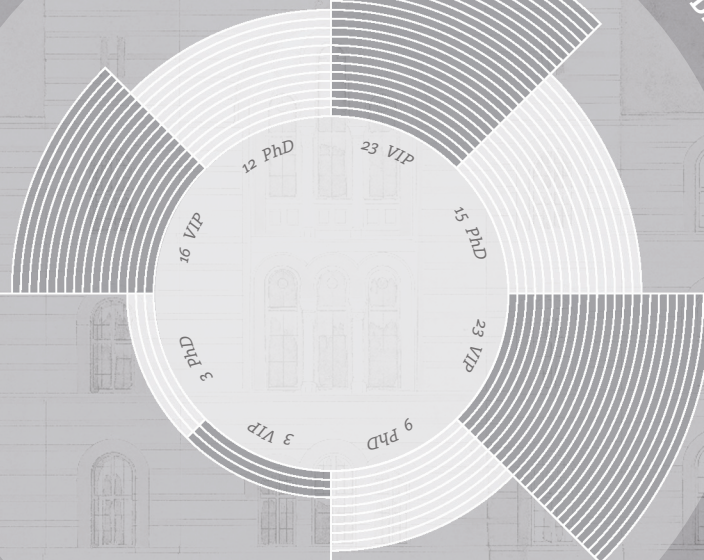
OVERSIGT OVER FORDELINGEN AF VIDENSKABELIGT ANSATTE PÅ INSTITUT FOR PSYKOLOGI

PERSONLIGHEDSPSYKOLOGI, PÆDAGOGISK PSYKOLOGI,
ARBEJDS- OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI
OG SOCIALPSYKOLOGI

KLINISK- OG SUNDHEDSPSYKOLOGI

KOGNITION- OG NEUROPSYKOLOGI

HUMANVIDENSKABELIG PSYKOLOGI

FORSKNINGSGRUPPER UNDER HVER AF DE FIRE FORSKERKLYNGER

PERSONLIGHEDSPSYKOLOGI, PÆDAGOGISK PSYKOLOGI, ARBEJDS- OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI OG SOCIALPSYKOLOGI

Arbejds- og Organisationspsykologi

Copenhagen Personality and Social Psychology
research group (CoPSY)

Virtual Learning Lab

HUMANVIDENSKABELIG PSYKOLOGI

Center for Psykoanalyse

Center for Phenomenological Psychology and
Aesthetics (CPPA)

KLINISK- OG SUNDHEDSPSYKOLOGI

Center for Angst (CFA)

Center for Tidlig Indsats og Familieforskning
(CIF)

Early Child Development Unit (ECDU)

KOGNITIONS- OG NEUROPSYKOLOGI

Center for Småbørns Kognition

Center for Visuel Kognition (CVC)

Cognition, Intention and Action (CoInAct)

Kognitiv Neurovidenskab (UCN)

Neurocognition and Emotion in Affective
Disorders Group (NEAD)

StarrLab ■

TINGENES TILSTAND I PSYKRÅDET OG STUDIENÆVNET

Af Malene Møller Sørensen, stud.psych., Katrina Bonnemose Poulsen, stud.psych. og Amanda Nicholas Nielsen, stud.psych.

En opdatering fra Psykrådet

Psykrådet er de psykologistuderendes fagråd, der arbejder aktivt for at forbedre tingenes tilstand på studiet. Som studerende på Psykologi er du faktisk allerede medlem af Psykrådet, og her har du mulighed for at udøve din indflydelse. Det vil sige, at du har stemme- og taleret til Psykrådsmøderne, hvor alle er velkomne, uanset om man har en holdning eller kendskab til dagsordenen.

I løbet af efterårssemesteret har tingenes tilstand i Psykrådet båret præg af foranderlighed, og flere store temaer har været på tapetet. Det kom blandt andet til udtryk ved generalforsamlingen i starten af semestret, hvor der blev valgt nyt forpersonskab, kasserer, studenterrepræsentanter i Studienævnet og SAMF-rådet. Som del af forretningsudvalget oplever man hjertet af psykologiuddannelsens studenterpolitiske organ, og hvis du ønsker at være med, kan du dukke op på næste møde.

I Psykrådet har vi også diskuteret onlineundervisning i kølvandet på de forrige semestres hjemsendelse. Længe har tilværelsen båret præg af stilstand hjemme foran skærmene. Men nu hvor vi igen har fundet tilbage til hverdagen med fysisk undervisning, hjemmebragte madpakker og lunken kaffe i termokoppen, er vi optaget af spørgsmålet om, hvordan vi kan bruge vores erfaringer med onlineundervisning. Er det en fordel fortsat at muliggøre streaming af forelæsninger? Eller skal der værnes om det fysiske fremmøde? Spørgsmålene er mange, og i Psykrådet vil vi fortsat diskutere udviklingen.

Vigtigst af alt afholdt Psykrådet et skelsættende stormøde d. 11/11 med fokus på, hvordan fremtiden på Psykologi skal forme sig. Det var i sandhed et stormøde, da over 200 engagerede psykologistuderende mødte op for at diskutere den faglige indskrænkning, vores studie står overfor lige nu, og særligt hvordan vi som studerende skal forholde os til dette. Stormødet mundede ud i 11 krav, som er blevet sendt til Institutet. Vi håber, at kravene vil åbne for en konstruktiv dialog omkring de studerendes ønsker til en faglig bredde, der også fremover kan sikre vores værktøjskasse som psykologer.

I Psykrådet har vi altså mange betydningsfulde emner på dagsordenen, som potentielt kan skabe store forandringer for alle nuværende og kommende psykologistuderende på KU. Hvis du har lyst til at bidrage til udviklingen på studiet, kan du orientere dig om mødedatoer på vores facebookside "Psykrådet på Københavns Universitet". Udover det vigtige arbejde for vores faglighed, er der også rig mulighed for at møde andre studerende på tværs af årgange, da vi ofte slutter møderne af med at vende tingenes tilstand over mad, øl og god stemning. Vi håber at se dig!

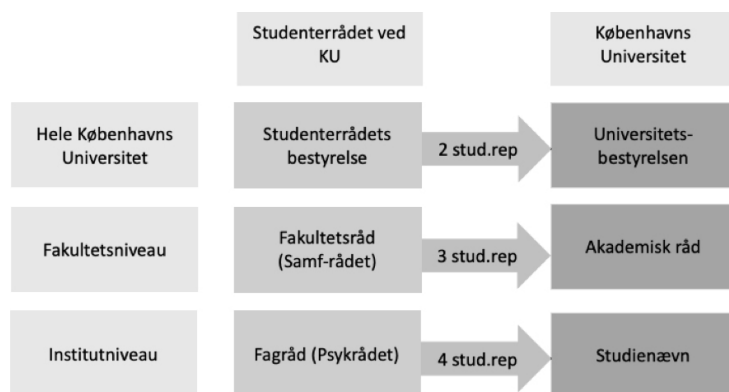
Nyt fra Studienævnet

I den seneste tid i Studienævnet har vi også arbejdet med flere ting, som har betydning for os psykologistuderende. På initiativ fra studenterrepræsentanterne i Studienævnet er der nedsat en arbejdsgruppe, som har diskuteret sig frem til, hvad der mangler af ressourcer og kompetencer på Institutet i forbindelse med varetagelsen og videreførelsen af kandidat søjlen Social-, Udviklings- og Integrationspsykologi (SUI). Vi har også diskuteret fagudbuddet på kandidaten for at undersøge, hvad der ligger til grund for, at der er så mange forskellige seminar- og praksishold på kandidathovedsøjlen Klinisk Psykologi sammenlignet med de andre. Dertil finder vi det interessant, at der ud af de otte praksishold på søjlen Klinisk Psykologi er hele fem af holdene, som omhandler kognitiv terapi.

Som studerende i Studienævnet har vi desuden argumenteret for, hvorfor forskellige trivselsfremmende initiativer som en ny studentercafé af og for psykologistuderende (HippoCampus) samt initiativer for krænkelse (safer-space projektet lavet af KUSS) er vigtige at støtte økonomisk. Det har resulteret i, at Institutet har givet penge til disse studenterstartede og -drevne initiativer.

Hvis du har spørgsmål eller input til noget, du synes er vigtigt at tage med i Studienævnet, kan du tage fat i en af studenterrepræsentanterne til næste Psykrådsmøde. Vi glæder os til at møde dig! ■

PSYKRÅDETS INDFLYDELSE PÅ UNIVERISTETET

Psykrådet opstiller studenterrepræsentanter til Studienævnet, som vælges ved Universitetsvalget hvert efterår. Studienævnet blev dannet efter studenteroprøret i 1968, og halvdelen af medlemmerne (og dermed stemmerne) udgøres af studerende. Det er Studienævnet, der står for uddannelsens udvikling samt kvalitetssikring. De studerende i Studienævnet repræsenterer Psykrådets holdning.

Psykrådet opstiller også en repræsentant til Akademisk Råd, der rådgiver dekanen (lederen af fakultetet) i hendes beslutninger. Repræsentanten videregiver de studerendes holdninger og opdaterer dekanen på det, som rør sig blandt de studerende.

Psykrådet er et fagråd under studenterrådet. Studenterrådet er en samlet instans for alle de forskellige fagråd på KU samt øvrige faglige foreninger, og opstiller to repræsentanter til universitetsbestyrelsen, der har indflydelse på beslutninger, som gælder hele Københavns Universitet og dermed alle fag.

Vi opfordrer alle psykologistuderende til at følge facebook-siden: *Psykrådet på Københavns Universitet*, hvor vi løbende slår begivenheder og relevante opslag op.

Hvis du gerne vil lidt bagom kulisserne i Psykrådet og ønsker at være *aktivt medlem* kan du anmode om medlemskab i facebookgruppen: *Psykrådets gemakker*.

STUDIENÆVN

Opgaver

- Udarbejdelse af studieordningen
- Udvikling af uddannelse og undervisning
- Behandling af sager om dispensation og meritoverførsel

Medlemmer

- VIP'ere og studerende i forholdet 1:1
- Dekanen fastsætter antallet af medlemmer
- VIP'ere sidder tre år, studerende i et år

AKADEMISK RÅD

Opgaver

- Udtalelser til dekanen om bevillinger, forskning, uddannelse og strategiske emner
- Indstilling af personer til bedømmelsesudvalg for bl.a. ansættelser
- Tildeling af ph.d.-graden, doktorgraden og diverse priser

Medlemmer

- Studerende og VIP'ere i forholdet 1:2
- Mindst to TAP'ere som observatører
- Personale sidder i tre år, studerende i et år
- Dekanen er 'født' medlem (formand)

VORES REPRÆSENTANTER

Studienævnsmedlemmer:

- Amanda Nicholas Nielsen
- Sørine Meusling Gadegaard
- Lasse Pedersen
- Esther Vitha Ringhof

Psykologis repræsentant i Akademisk Råd:

- Valdemar Stenberdt

Psykrådets forretningsudvalg:

- Forperson: Malene Møller Sørensen
- Næstforperson: Katrina Bonnemose Poulsen
- Kasserer: Benedicte Nellesmann Dittmer

STORMØDE OM DEN FAGLIGE UDVIKLING

Af Elvira Hallengren, stud.psych. og Sofie Harboe, stud.psych.
Illustration fra Indput årgang 2, nr. 16 (maj 1970)

LAD DEM BARE MORE SIG – VI HAR DEM JO
I DEN SIDSTE ENDE !

Torsdag den 11. november fra kl. 18 sad over 200 psykologistuderende til stormøde, klar til at diskutere *Hvad er fremtiden for psykologi?* Indput sad med i den iltfattige, men energifyldte forelæsningsal og bringer her en kort opsummering af mødets indhold og resultater.

Formålet med stormødet var at forholde sig til den faglige udvikling, der over en årrække har trukket i retning af en stadig mere naturvidenskabelig forankring af psykologien på vores institut på bekostning af de samfunds- og særligt humanvidenskabelige perspektiver. Ligeledes har vi i disse år set en udvikling mod en overrepræsentation af ansatte på Institutet, som i deres arbejde anvender kvantitative metoder i forhold til kvalitative metoder eller 'mixed methods', samt en udvikling mod mere pensum med empirisk frem for teoretisk indhold. Det centrale spørgsmål, som skulle diskuteres på mødet, var således, hvordan vi, som psykologistuderende, skal forholde os til dette svind af faglig bredde og den betydning det får, i sidste ende, for vores faglighed som psykologer.

Det var en stemningsfuld aften, der på mange måder afspejlede emnets tyngde. Både i form af engagerede klapsalver, dybfølte bekymringer, kritiske spørgsmål og refleksioner fra salen. Aftens oplæg og den efterfølgende fælles diskussion udmøntede sig til slut i tre afstemninger:

Først og fremmest blev der - med overvældende flertal - stemt for, at der skal stilles krav til Institutet, om at den faglige bredde skal bevares og sikres. Herefter fulgte en diskussion om de konkrete krav med udgangspunkt i seks krav opstillet af planlægningsgruppen. Diskussionen ledte i sidste ende til formuleringen af 13 krav, som blev vedtaget. Disse er senere blevet sammenskrevet til 11. Til slut diskuteredes det, hvorvidt forhandlingerne kunne bakkes op af en intention om at blokere Institut for Psykologi i tilfælde af, at forhandlingerne ikke fører til forandringer. Også det blev stemt igennem. Dog med det forbehold, at man skal forsøge at enes med dialog frem til den 4. april næste år, samt at endnu et stormøde skal afholdes umiddelbart før en eventuel blokade.

Mere information, om hvad der konkret skete til stormødet, kan findes i referatet. Desuden har Uniavisen udgivet en reportage fra stormødet, som kan læses på deres hjemmeside: uniavisen.dk/psykologistuderende-truer-med-blokade. ►

De 11 krav til Instituttet, som blev formuleret på stormødet:

- 1.** Kvalitativ forskning skal i højere grad repræsenteres i forskning og undervisning.
- 2.** Bredere repræsentation af sociokulturelle, kritiske retninger på uddannelsen, f.eks. kulturhistorisk teori og metode, feministisk teori og kritisk psykologi.
- 3.** Styrkelse af den humanvidenskabelige og samfundsvidenskabelige forskning og undervisning.
- 4.** Opslag af ph.d.-stillinger under traditionerne nævnt i punkt 2. og 3.
- 5.** Mere studenterindflydelse og transparens i ledelsesmæssige beslutninger på Instituttet.
- 6.** Social-, udviklings- og integrationspsykologi videreføres og skal rumme teoretiske perspektiver nævnt i punkt 2.
- 7.** Mere transparens i forbindelse med ansættelser af videnskabeligt personale samt bredere ansættelseskriterier.
- 8.** Videnskabsteori skal inkorporeres i alle fag.
- 9.** Udviklingspsykologi skal fortsat rumme teoretiske perspektiver nævnt i punkt 2.
- 10.** Bredere teoretisk indføring i faget Socialpsykologi.
- 11.** Den skandinaviske forskningstradition skal videreføres på tværs af bacheloren og kandidaten.

Endnu et stormøde

Som reaktion på de studerendes stormøde valgte institutledelsen og prodekan Sara Hagemann at invitere studerende og medarbejdere til endnu et stormøde mandag d. 29. november. Her var en time afsat til at drøfte udviklingen på uddannelsen. En forelæsningsal i bygning 35 var propfyldt, og yderligere 46 personer deltog på Zoom.

Indledningsvist ønskede prodekanen at slå fast, at vores universitet er rammet ind af snævre økonomiske forhold, og at en 'ønskeliste' ikke bare kan opfyldes. En strategi for at imødekomme behovet for faglig bredde, som prodekanen foreslog, er muligheden for at læse fag på tværs af det samfunds-faglige fakultets institutter. Diskussionen blev indledt herfra, da flere påpegede, at det ikke er et svar på den mere grundlæggende diskussion om vægtning af specifikke teoretiske fagtraditioner internt på psykologistudiet.

Derefter forsøgte flere studerende igen at redegøre for de problematikker, som er fremlagt i de 11 krav, og forskellige holdninger blev ytret fra både bachelor- og kandidatstuderende og ansatte på Institutet. Bekymringen om SUI-fagsøjlen fremtid blev igen ytret, men hertil lød svaret, at det ikke har været på tale at sløjfe SUI-søjlen. Dog kræver fortsættelsen nye ansættelser i den nærmeste fremtid.

Den generelle opfordring fra arrangørerne lød, at man som studerende er velkommen til at opsøge både prodekan i kontortid om fredagen mellem kl. 12 og 13 og underviserne efter forelæsningerne for at diskutere faglige valg. Flere ansatte tog ordet og beskrev deres gode intentioner om at være imødekommende i forhold til de studerendes ønsker.

En indvending fra flere studerende var, at det er svært for de enkelte undervisere at tage ansvar for ansættelsesbeslutninger og undervise i fagfelter, de ikke har indsigt i. En magt- og vidensasymmetri blev dertil italesat, idet det til eksempel kan være svært for førstesemesterstuderende at have ansvar for at klage over manglen på noget, man ikke er blevet introduceret til.

Repræsentanter fra Studienævn og Psykråd delte deres erfaringer med og oplevelser af udfordringer med kommunikation og repræsentation i blandt andet ansættelsesudvalg, hvor alene én studerende med tavshedspligt deltagte.

Desuden blev en række af de kritikpunkter gentaget, som gruppen 'Psykkratik – Forum for faglig bredde', tidligere Pensumgruppen, har påpeget. Det drejer sig om vægtningen af empiriske overfor teoretiske tekster på pensum på tværs af en række fag, angloficeringen af pensum generelt og de seneste års fravalg af fagretninger og teoretiske perspektiver. Overordnet altså den samme bekymring over den faglige udvikling, som allerede fremsat ad flere omgange. ■

"SOM STUDERENDE ER MAN MEDBORGER OG MEDSKABER PÅ INSTITUTTET"

-Interview med studieleder Signe Vangkilde

Af Johanna Mariam Madsen, stud.psych.

Foto af Ursula Teodora Moeran, stud.psych.

I ly af sommerferien tiltrådte Signe Vangkilde som ny studieleder på psykologi. Indput har mødt hende til en snak om, hvilke visioner hun har for psykologiuddannelsen, om manglen på PPR-perspektiver, pensumkritik, og om hun ser en udfordring med diversitet blandt studerende.

Fra studienævn til studieleder

Jeg møder Signe foran hendes kontor på fjerde sal på Institut for Psykologi. Hun kommer gående med en kontorstol, som hun netop har fundet på etagen nedenunder. Den gamle stol trængte til en udskiftning, da den var "syg i rullerne", som Signe siger. Der er hyggeligt og rart på kontoret med billeder på væggene, store planter i vinduet og en masse bøger, der kæmper om pladsen både på bogreolen og bordet. Fra vinduet er der udsigt til Kommunehospitalets hovedindgang og den smukke grønne kobberkuppel. Jeg roser kontorets indretning, hvortil Signe svarer: "Der er i hvert fald mange bøger og planter. Jeg ved godt, at jeg skal skille mig af med nogle af mine bøger, men når det er bøger, har jeg så svært ved det." Hun kigger brødebetyngt på en stak bøger på bordet, der venter på at komme videre til næste ejer. Anledningen til vores samtale er, at Signe den 1. juni i år tiltrådte som ny studieleder for Psykologi på Københavns Universitet. Det skete på baggrund af et ønske fra ledelsen af Det Samfundsfaglige Fakultet om, at studielederen og formanden for studienævnet ikke skulle være den samme person på grund af den store arbejdsbyrde, der ligger hos studielederen. Da jeg pointerer, at det var ydre omstændigheder, som foranledigede, at Signe blev studieleder, opponerer hun straks: "Nej, det var også et aktivt valg. Jeg har siddet i studienævnet i snart seks år, og det var noget af det mest meningsfulde arbejde, jeg har lavet på instituttet." Gennem sit arbejde i studienævnet har

Signe været med til at forme og farve uddannelsen, da studienævnets fornemmeste opgave er at sikre kvaliteten af uddannelsen. Arbejdet i studienævnet har vækket hendes interesse for det studieadministrative arbejde, og det gav hende mod på at overtage studielederposten – en opgave hun beskriver som "en stor mundfuld", men samtidig sjov, interessant og ikke mindst meningsfuld.

Ledelsesrokade på Institut for Psykologi på KU

Opdelingen af studielederposten og formanden for Studienævnet er en del af en større ledelsesrokade, som skal sikre bedre koordinering og kommunikation på tværs af instituttet. Instituttets ledelse består nu af tre personer: Vibeke Koushede, der er institutleder, Thomas Morton, der er viceinstitutleder for forskning, og Signe, der udover at være studieleder også er viceinstitutleder for uddannelse. Torben Bechmann Jensen er fortsat formand for studienævnet. Derudover er instituttets videnskabelige medarbejdere inddelt i fire forskerklynger, som har hver deres klyngeleder, der regelmæssigt mødes med ledelsen.

'Hvordan mennesker er i verden'

Jeg er som så mange andre studerende kun stødt på Signe i forbindelse med faget Kognitionspsykologi på tredje semester. Her oplevede jeg en fagkoordinator, der var enormt ambitiøs på de studerendes vegne, men som også havde humor og selvironi nok til at gennemføre den sidste forelæsning inden jul med en juletræshat på hovedet, efter at hun kort tid forinden var blevet udfordret af en instruktør til en julefrokost. Men udover dette ved jeg ikke så meget om vores nye studieleder, og jeg spørger derfor Signe, hvilke interesser, der har ført hende ind i psykologien. *"Jeg tror, at hvis man interesserer sig for, hvordan mennesker er i verden, så kan man ikke undgå at interessere sig for psykologi, og det har jeg altid gjort. Noget af det som jeg altid syntes var rigtig spændende, som i virkeligheden er på kanten af det filosofiske, det er: Hvordan opstår vores bevidste oplevelser? Det vil sige, at min vej ind i psykologien var meget præget af, at jeg syntes, at bevidsthedsoplevelser og bevidsthedsforskning var rigtig interessant."* En bred faglig interesse, et sabbatår med en skuffende oplevelse med et lommepsykologisk psykologifag på HF og et ønske om at kombinere noget sprogligt, noget matematisk og *"noget om, hvordan mennesket er i verden"* fik Signe til at søge ind på Psykologi på KU, hvor hun læste fra 2000-2006. En uddannelse som hun beskriver som *"noget af det mest fantastiske"*, fordi man får lov til at beskæftige sig med så mange forskellige ting.

Større sammenhængskraft på studiet

Nu har Signe som studieleder selv mulighed for at påvirke uddannelsen. Jeg spørger hende, hvilke ønsker og visioner hun har som studieleder. Det første hun nævner, er et ønske om at skabe en større sammenhængskraft på bacheloruddannelsen. Et arbejde hun allerede har været i gang med under udformningen af den nye bachelorstudieordning. *"Selv om man umiddelbart kan se på en oversigt over den nye, reviderede bachelor og så den gamle og sige 'Hvor forskellige er de egentlig?', så vil jeg sige, at vi har haft utroligt mange snakke på tværs af undervisergrupper om, hvordan kan vi arbejde for at skabe en større sammenhængskraft i uddannelsen."* Signe fortæller, at hun både ønsker en sammenhængskraft mellem fagene og på tværs af semestre, for selvom man som underviser måske sagtens kan se forbindelserne fagene imellem, så er det ikke altid tydeligt for de studerende. Udover de velkendte fag, kan man blandt andet se ændringer i den nye bachelor i form af oprettelsen af et nyt kvalitativt metodefag, der skal matche statistik og kvantitativ metode. Derudover udvides samtaletræning til at blive et fag, der strækker sig over et helt semester, og som dækker over faglige professionsfærdigheder på tværs af fagområder inden for psykologien. Signes håb er, at dette fag kan være med

til at imødekomme nogle af de kompetencer, som studerende ellers har forsøgt at opnå gennem bl.a. frivilligt arbejde.

Kløften mellem studerende og de ansatte på instituttet

Et andet ønske, som Signe har for sit arbejde som studieleder, er at mindske afstanden mellem de studerende og forskerne. Selv kender jeg alt for godt til denne afstand, og alene det at gå rundt på instituttets gange kan være intimiderende. Måske støder man ind i en velkendt forelæser, men de kan sjældent kende en, så det kan føles som at gå rundt i et parallelunivers med akademiske kendisser. Netop denne følelse af afstand som jeg mærker, når jeg bevæger mig mod instituttet, drømmer Signe om at nedbryde. *"Jeg bliver rigtig ærgerlig, når der er mange studerende, som siger, at der er for lang afstand imellem dem som studerende og os som undervisere og forskere. Fordi jeg ved, at vi sidder på den anden side og tænker 'Hvor er det ærgerligt, at der ikke er flere studerende, der kommer, henvender sig'. Det er rigtig vigtigt for mig at finde ud af, hvad barrieren handler om. Er det vejen imellem Kommunehospitalet og instituttet, der er en barriere? Er det en psykologisk barriere? Hvor kan vi sætte ind for at skabe en bedre sammenhængskraft på instituttet? Fordi instituttet er jo ikke kun de ansatte. Instituttet er også alle de studerende. Så jeg vil rigtig gerne ►*

have, at når jeg en dag er færdig med at være studieleder, at der måske er en endnu større følelse af, at man som studerende er medborger på instituttet, og man er medskaber af instituttet. For nogle af de ting, jeg hører fra studerende, er, at man ikke altid har den fornemmelse. Og det synes jeg er super ærgerligt. Det ville jeg rigtig gerne være med til at rykke på". Signe har oplevet, at der både hos studerende og ansatte kan "gro forestillinger" om intentioner hos begge parter, og hun har en forhåbning om, at man med mere dialog kan løse disse udfordringer lidt tidligere. Som et nyt initiativ, vil Signe gerne mødes med studenterrepræsentanter fra alle stamhold på første semester for at tale om, hvordan det er at starte på studiet, og hvordan de nye fag fungerer. Hun har et stort ønske om at skabe mere dialog mellem studerende og ansatte, så det bliver naturligt for studerende at henvende sig, hvis der er noget, man er utilfreds med eller ønsker at lave om på.

Pensumkritik

Et punkt hvor der har været stor uenighed mellem studerende og undervisere er i forhold til bredden i teoretiske perspektiver på uddannelsen. Pensumgruppen fra Psykrådet har blandt andet kritiseret, at Socialpsykologi ensrettes mod en mere angelsaksisk, kvantitativ og empirisk retning. Jeg spørger Signe, hvordan hun forholder sig til den kritik, der har været af ændringerne i pensum på blandt andet faget Socialpsykologi. Signe medgiver, at der er sket ændringer i pensum i nogle fag, men hun anser ikke ændringerne i sig selv for at give grund til bekymring. Hun påpeger, at der løbende vil være skift i de måder, man tænker teori og metode inden for forskellige områder af psykologien, og der vil derfor altid forekomme ændringer i fagenes pensum, da universitetet er

"forpligtet til at undervise i den nyeste viden uden at tage den historiske kontekst". Signe påpeger, at det særligt er den historiske kontekst, der kan skabe store uenigheder: "For hvad er det så for en historisk kontekst, som der kan være fare for, at man taber? Jeg tror, det er vigtigt at huske på, at hvis man kigger på pensum i Socialpsykologi, som det ser ud lige nu, så er der tekster på, som tilgodeser en historisk kontekst. Men der er måske ikke den samme vægtning af tekster fra forskellige traditioner, som der har været tidligere, og det afspejler jo blandt andet, at der er en anden sammensætning af underviserne, og det er i højere grad meget velkvalificerede, interne undervisere nu, som varetager undervisningen end det har været tidligere." Der er på instituttet tradition for, at fagets fagkoordinator har stor indflydelse på tilrettelæggelsen af faget. En tradition som Signe bakker op om, men hun efterlyser samtidig, at studerende henvender sig direkte til underviserne og fagkoordinatorerne med deres tanker om fagene, da der ellers nemt kan opstå misforståelse på tværs af studerende og undervisere.

Hvad nu med SUI?

Da jeg taler med Signe i oktober, er det kun et par uger siden, at Pernille Hviid har sagt op som underviser og forsker. En opsigelse som kommer til at påvirke studerende på alle niveauer, da Pernille har undervist i mange fag på både bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen. Derudover har Pernille været fagkoordinator på kandidatprogrammet Social udviklings- og Integrationspsykologi (SUI), som er det næstmest søgte efter kandidatprogrammet i Klinisk Psykologi. Jeg spørger ind til, hvilke tanker Signe gør sig i forhold til SUIs fremtid. Da det stadig er nyt, at Pernille Hviid har sagt op, er meget ikke på plads endnu, og lige nu går tiden med at finde løsninger på den korte bane. Men nogle af de tanker Signe har gjort sig, handler også om, hvordan man kan bevare og videreudvikle SUI-programmet fremover. *"Vi skal have en længere snak på tværs af instituttet om, hvad der skal ske med det program. Hvordan sikrer vi, at noget af det, som har fungeret rigtig godt i SUI-programmet, kan videreføres? Og så tror jeg også, der er grund til hver gang, at der er et program, hvor vi har mulighed for at overveje, hvad skal der ske med det, at vi så tager en god diskussion om, hvad er det for nogle ting, vi gerne vil føre videre? Er der nogle ting, som bør tilføres? Er der nogle ting, som bør opdateres eller udgå? Det er et rigtig populært program. Så vi skal finde ud af "Hvad er det, som folk sætter så stor pris på ved det program?" Og så vil jeg meget gerne have input fra vores aftagerpanel, som vi netop har udvidet, så vi også sikrer, at programmet afspejler det, som venter på den anden side af studierne."*

En ny fortælling om PPR

Et af de steder hvor Signe har ambitioner om at lave ændringer, der dels har betydning for undervisningen på SUI-programmet, men også for resten af kandidatuddannelsen, er i forhold til undervisning i arbejdet med pædagogisk-psykologisk rådgivning (PPR). PPR er den største offentlige psykologarbejdsplads, og en stor andel af nyuddannede psykologer starter deres arbejdsliv i PPR-praksis. Derfor drømmer Signe om at skabe en bedre kobling mellem undervisningen på kandidatuddannelsen og de kompetencer, der er relevante, når man indgår i en PPR-praksis. Det indebærer blandt andet et opgør med den dominerende fortælling om PPR-arbejdet: *"Jeg er ked af nogle gange at høre – også fra eksterne partnere –, at "Nå, men så kan man jo bare starte i PPR, og så kommer man jo et andet sted hen bagefter". For mig at se, må det være en af de mest krævende stillinger, man overhovedet kan have. Derfor synes jeg, det er at tage for let på det at tænke, at 'det er en startstilling', og 'det er bare noget, man kan tage'. Jeg vil gerne have, at vi allerede på studiet kan være med til at nedbryde den*

fortælling, fordi jeg tror, der er nogen, der får sig en gevaldig overraskelse, når de kommer ud. Fordi det er så utroligt komplekst et felt at bevæge sig i, hvor man er tvunget til fra dag ét at trække på hele sin uddannelse." Hvis det står til Signe, skal PPR-perspektiverne både medtænkes i den kommende udformning af SUI-programmet, men de skal også inkorporeres i de øvrige fag, da PPR-arbejdet kræver kompleks viden på tværs af blandt andet udviklingspsykologien, integrationsperspektiver, klinisk psykologi, neuropsykologi og socialpsykologi. En mulighed som Signe ser for at imødekomme dette, kunne være ved at skabe et 'PPR-spor' på kandidatuddannelsen med forslag til en kursussammensætning, der kan give studerende en 'PPR-profil', så uddannelsen i højere grad understøtter den største offentlige psykologarbejdsplads.

Diversitet blandt studerende

I august 2018 fik daværende studieleder Torben Bechmann, institutleder Søren Kyllingsbæk og prodekan Andreas de Neergaard trykt et debatindlæg i Politiken, hvor de gav udtryk for, at de gerne så en større diversitet blandt Københavns Universitets psykologistuderende i forhold til alder, køn og social baggrund. Siden da har der været udskiftning på alle tre ledelsesposter, og jeg er derfor nysgerrig på, hvordan Signe forholder sig til spørgsmålet om diversitet blandt de studerende. Signe tøver et øjeblik, før hun svarer *"Man kan jo starte med at se på sammensætningen af dem, som skrev artiklen dengang, og så kan man se, hvem der sidder som studieleder, institutleder, prodekan nu."* Hun uddyber: *"Jeg er bange for, at det, der blev skrevet dengang blandt mange psykologistuderende, blev opfattet som en kritik af dem, som er her. Og det syntes jeg var rigtig, rigtig ærgerligt. Jeg tror ikke, det var ment som en kritik af dem, der er der. Men jeg kan se, hvordan at det, der blev skrevet, kunne opfattes som en kritik af de studerende vi har."* Signe fortæller, at hun i løbet af sin tid som underviser på seminarholdene i Kognitionspsykologi, har lært mange studerende at kende. I starten af hvert undervisningsforløb har hun altid bedt sine studerende om at skrive en seddel til hende om deres baggrund, hvorfor de er her, og hvad de ønsker at få ud af det. *"Og det betyder faktisk, at jeg har selv lang tid, før jeg overhovedet interesserer mig for studieadministrativt arbejde og uddannelse, haft et ret bredt billede af i hvert fald ca. 70 studerende hvert år. Og min oplevelse er, at de har meget, meget diverse baggrunde, de studerende vi har. Det kan godt være, at man ikke altid kan se på folk, at de er meget diverse. Men de oplevelser, som folk kommer med, og den baggrund, som folk kommer med, den er ret forskellig."* Signe erkender, at der er en overvægt af kvindelige studerende, som ofte kommer fra akademiske hjem, og selvom vi i Danmark gerne vil forestille os, ►

at alle kan bryde barrierer og rammer for socioøkonomisk status, så sker det ikke i så høj grad, som man kunne ønske sig – heller ikke på psykologistudiet. På trods af det holder Signe fast i, at hun ikke oplever de studerende som homogene: *"Jeg oplever dem som havende forskellig baggrund, forskellige interesser, forskellige intentioner med hvad de vil som psykologer, og det synes jeg, vi skal holde fast i, i stedet for at tale om alt det, der mangler."* Signe fremhæver, at på trods af et ønske om mere diversitet på universitetet, så er der nogle ydre rammer, som er svære at bryde: *"Sidste år havde vi næsten 3.000, der gerne ville ind på det her studie. Selv om vi kunne tænke os, at der var folk fra alle mulige dele af samfundet, som søgte, så vil det nu engang være sådan, at når der er så mange, der søger, så bliver et karaktergennemsnit jo naturligt presset op."* Signe fremhæver, at man på grund af et ønske om også at optage studerende på baggrund af andre kvalifikationer end karaktergennemsnit, har Psykologi fået lov til at optage 20% af de nye studerende gennem kvote 2 i modsætning til de 10%, som de fleste andre uddannelser på KU har. På trods af den relativt høje andel af kvote-2 studerende, argumenterer Signe for, at der også er en pointe i, at karaktergennemsnittet for nye psykologistuderende skal være relativt højt. *"Jeg er ikke på nogen måde sikker på, at man bliver en dygtigere psykolog, fordi man har 10,7, end hvis man har 9,7. Faktisk overhovedet ikke. Men jeg er sikker på, at man skal have nogle grundlæggende akademiske færdigheder for at gennemføre studiet. For det er ikke et let studie at gennemføre. Der er rigtig meget læsning. Der er rigtig meget, der foregår på fremmedsprog. Vi stiller krav om, at folk skal kunne både regne og tænke, argumentere og forholde sig kritisk. Og der er karakterer jo altså et fingerpeg om, hvordan man tidligere har klaret den slags udfordringer. Så jeg ville forvente, at man altid skulle ligge i den pæne ende af karakterskalaen så længe, at vi har et studie,*

der har det ambitionsniveau, det har nu. Og det synes jeg ikke, der er noget galt i."

Øget diversitet i faglige perspektiver

Noget af den kritik, der blev rettet tilbage til afsenderne af debatindlægget var, at hvis man kigger på vores pensum, og dem vi bliver undervist af, så finder man ikke en stor diversitet i køn og etnicitet. Det er et emne, som Signe er glad for at kunne tale om og arbejde med. Netop diversitet har været et pejlemærke i diskussionerne om en ny strategi på instituttet, hvor der er blevet talt om, hvordan der kan skabes større diversitet. *"Fordi vi ved, at psykologer skal ud og arbejde med komplekse problemstillinger og med forskellige patient-, klient- og elevgrupper, så skal vi sikre os, at man bliver præsenteret for diverse perspektiver og diversitet på selve uddannelsen. Det er jo lige præcis noget, vi kan gå ind og skrue på ved at kigge på, hvad er det for noget pensum, vi underviser i? Hvem er det, der underviser? Det kan vi i nogen grad også skrue på."* Der ligger dog

ifølge Signe en stor udfordring i at opnå diversitet i medarbejdergruppen, da forskere og undervisere på det niveau, der ansættes på universitetet af gode grunde har en solid akademisk baggrund, som ikke altid afspejler alle dele af samfundet ligeligt. Hendes fokus ligger derfor primært på diversitet i forhold til pensum og forskningsområder. Hun fremhæver i den forbindelse ansættelsen af kulturpsykologen Séamus Power som et fremskridt i forhold til at udbrede andre perspektiver på uddannelsen. *"Det kan godt være, at kulturpsykologen er en hvid mand,"* siger hun med et smil på læben, *"men han beskæftiger sig dog med en kulturpsykologi og kulturelle perspektiver, som vi længe ikke har haft på instituttet."*

Vores samtale nærmer sig enden, og som en afsluttende opfordring gentager Signe atter sit ønske om at nedbryde barrieren mellem studerende og undervisere: *"Synes man som studerende, at der mangler bestemte perspektiver, så skal man komme og sige det til sin underviser, for det kan være at underviseren også synes, at de mangler, og gerne vil have input til det."* ■

Gammel Studieplan

Socialpsykologi	Personligheds- psykologi	Kognitions- psykologi	Udviklings- psykologi	Klinisk psykologi	Bachelorprojekt	20 ECTS
				Psykiatri		
Biologisk psykologi og neuropsykologi	Videnskabsteori og psykologiens historie	Pædagogisk psykologi	Arbejds- og organisations- psykologi	Forsknings design og videnskabsteori	Valgfag	10 ECTS
Statistik I	Statistik II			Samtaletræning		

↶ 15, 5, 7.5 og 2.5
ECTS

DEN NYE STUDIEORDNING

Af Zacharias Dyrborg, stud.psych.

I sommer fik Psykologistudiet en ny studieordning – og som det højaktuelle magasin Indput er, dækker vi den med blot ét semesters forsinkelse. Meget af dette blad handler om, hvad der er sker med Psykologi på KU og hvordan fremtiden på vores studie måske ser ud. En stor konkret forandring, der er sket, er den nye studieplan, som faktisk har mange gode (og mindre gode) ting at byde på. Den er blandt andet blevet omstruktureret så den er lettere at forstå (og minder mere om andre fakulteters studieplaner) ved at opdele fag i 15 og 7.5 ECTS-point i stedet for at gøre brug af 2.5, 5, 7.5, 10 og 20 point som den tidligere studieplan. Udover det, er der også en række indholdsmæssige forandringer.

2021-Studieplan

15 ECTS	Socialpsykologi	Personligheds- psykologi	Kognitions- psykologi	Udviklings- psykologi	Arbejds- og organisations- psykologi	Bachelorprojekt
7.5 ECTS	Introduktion til psykologi og videnskabsteori	Biologisk psykologi og neuropsykologi	Klinisk psykologi I	Klinisk psykologi II	Avanceret forsknings- design og videnskabsteori	Psykologisk professions- træning
7.5 ECTS	Statistik og kvantitative forsknings- design I	Statistik og kvantitative forsknings- design II	Kvalitative metoder og forsknings- design	Pædagogisk psykologi	Valgfag I	Valgfag II

De overordnede ændringer

Samtidig med at den nye studieordning blev indført, blev alle stamhold gjort større, så der nu starter 35 på hvert hold. Udover det er den største ændring, at de små fag bliver større, og de store fag bliver mindre. 20-ECTS-point fagene bliver alle 25% mindre. Det betyder, at socialpsykologi mister sine øvelseshold, og personlighedspsykologi kun har øvelseshold hver anden uge (det sker sandsynligvis også på udviklingspsykologi – men den information er ikke tilgængelig endnu). Disse ECTS-point bliver brugt på at gøre *Statistik*, *Biologisk psykologi* og *neuropsykologi* og *Arbejds- og organisationspsykologi* større. Samtidig giver det også plads til to helt nye fag: *Kvalitativ metode* og *Psykologisk professionstræning*. Derudover bliver klinisk psykologi delt op i flere mindre fag, og der er gjort plads til lidt større valgfag.

De ændrede fag

Videnskabsteori og psykologiens historie er blevet til *Introduktion til psykologi og videnskabsteori*. Det er flyttet fra andet til første semester og skal hjælpe med at danne et overblik for nye studerende. Derudover er det nu blevet et fag, der også skal give de nye studerende en indføring i studieteknik. Denne ændring kan være med til at give de nye studerende et bedre overblik over de forskellige retninger.

Statistik I og II er blevet forvandlet til *Statistik og kvantitative forskningsdesign I og II*. Fagene minder en del om hinanden. Udover at lære mange af de samme statistiske test er målet for faget blevet udvidet lidt. Det skal dels give en forståelse af, hvordan statistik bliver brugt i alle andre fagelementer, men også hvordan man selv planlægger og udfører "statistiske analyser af egen indsamlet empiri". Det er altså ikke i disse ændrede fag, at de radikale ændringer er sket, det er mere ved tilføjelsen af to helt nye fag. ►

De nye fag

Kvalitativ metode er det første nye fag på studieordningen. Her skal der være mulighed for at lære om etnografisk arbejde og interviewmetoder. Det skal være et fag, hvor der skal arbejdes med komplekse fænomener. I beskrivelsen af faget lyder det som et fag fyldt med gode intentioner – og selvom det kan klinge lidt frelst (og problematisk) at "give en stemme til dem, som sjældent bliver hørt", så kan man håbe, at faget har Spivak på pensum, og at der bliver åbnet for nogle spændene diskussioner om positionering og magt.

Psykologisk professionstræning er det andet nye fag. Her er målet at beskæftige sig med "udredninger, interventioner og professionelle samtaler" for at give den studerende bedre "forudsætning[er] inden for alle psykologiske praksisfelter". Et fag der er relevant for rigtig mange studerende. Det er altså her, de forsvundne 2,5 ECTS-points for samtaletræning er – og alt i alt virker det som en måde at lave et fag, der bliver mere 'anvendt' i sin karakter, uden at det bare bliver udvandet og konsulentagtigt.

Den samlede vurdering

Hvis man skal tale om op og nedprioriteringer, så er det jo nok *Personlighedspsykologi* og *Udviklingspsykologi*, der må give afkald på mest. Disse fag har ikke, som *Socialpsykologi*, haft en metodedel, der kan flyttes til andre nye fag. *Kognitionspsykologi* bliver også mindre, men her kan man håbe, at det lidt udvidede bio/neuro kan give de studerende lidt bedre forudsætninger til at starte på *Kognitionspsykologi*. Personligt er jeg glad for at se kvalitativ metode, da det var meget underprioriteret de sidste to år af *Socialpsykologi*. Og selvom metodefag er svære at gøre vildt interessante, så er det en vigtig del af ens kompetencer.

I sidste ende, bliver det mest afgørende dog, hvad de specifikke fagelementer dækker over. Selvom nogle fag bliver fem ECTS-point mindre, så handler det jo mere om de metodologiske tilgange og teorier, der bliver undervist i, end præcis hvor mange ECTS-point et fag er værd. Vi ved jo alle, at sammenhængen mellem ECTS-point og hvor meget et fag fylder, ikke altid stemmer overens. Jeg håber, denne oversigt giver en bedre forståelse af, hvilke ændringer der er sket med den nye studieordning, og hvorfor det lige pludseligt er blevet så svært at købe og sælge brugte bøger. ■

KRITIKKENS NØDVENDIGHED

Et blik på psykologistudiets udvikling og fremtid

Af Zacharias Dyrborg, stud.psych og Maria Voulgaris Valeur, stud.psych

"Jeg synes, en meget vigtig side af psykologien går tabt, hvis ikke der levnes plads til at beskæftige sig med det hele menneske i al dets kompleksitet", udtalte Judy Gammelgaard til Indput i december 2011. Allerede for ti år siden var hun bekymret for den udvikling, der var i gang på psykologistudiet. Studiet og instituttets fokus blev ifølge hende mere og mere angelsaksisk, reduktionistisk og kvantitativt. Denne udvikling finder stadig sted, og vi vil i denne artikel forsøge at vise, hvorfor det er vigtigt at forholde sig kritisk til vores studie og psykologien som fagfelt.

Som studerende bliver man introduceret for ét pensum på hvert fag, der danner udgangspunkt for forståelsen af et helt psykologisk fagområde. Ofte bliver fagene præsenteret, som om de giver et repræsentativt indblik i alle fagområdets facetter. Pensum kan selvfølgelig aldrig dække alle aspekter af et psykologisk fagområde, men vi mener alligevel, at man bør stille sig kritisk, hvis centrale teoretiske skoledannelser nedprioriteres eller forsvinder. Denne problematik hænger også sammen med, hvem der bliver ansat, hvad der er prestigefyldt, og hvilken forskning der bliver givet penge til.

Det kan, især på de første semestre, være svært at vide, hvilke perspektiver man ikke får med. For hvordan skal man vide, at noget kunne være anderledes? Man kan måske overheøre nostalgiske ældre studerendes samtaler om dengang de havde faget, men der er ikke nogen nem måde at afdække alle de perspektiver man ikke bliver præsenteret for. På nuværende tidspunkt er der noget, der rører sig på Københavns Universitet. En utilfredshed, en undren, en frustration blandt mange studerende. Hvorfor denne frustration? Fordi man kan sætte spørgsmålstegn ved, hvorvidt vi bliver præsenteret for den "bedste" måde at forstå psykologiens mange facetter. Og man kan undre sig over, om udviklingen kan være et udtryk for, at vi er ved at glemme noget af det, der gjorde psykologi på KU specielt.

"[D]et var en befrielse at komme til København og finde en mere kvalitativ, teoretisk og filosofisk inspireret psykologi. Desværre har den relativt trange kår lige nu, og mange kræfter presser på for, at vi skal blive 'mainstream', mere som alle andre. Det er jo det, man i eksistenspsykologien vil kalde for 'værensforglemmelse' - hvor mange glemmer at reflektere over, hvorfor man gør, som man gør, og i stedet bare gør som alle andre."

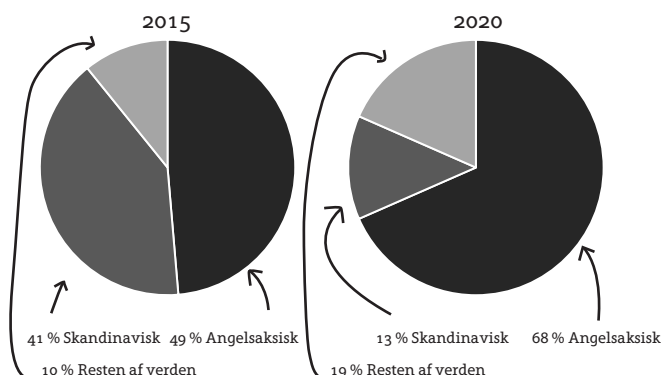
Det udtaler Tone Roald til Indput i oktober 2014, da hun ser tilbage på sin ankomst til KU i starten af 00'erne. Hun peger på, at KU var et åndehul, hvor der var plads til *kvalitativ, teoretisk og filosofisk inspireret psykologi*, og påpeger - som Judy Gammelgaard - at KU er ved at miste noget af det, som gjorde stedet særligt. Hun mener, at det er et udtryk for, at vi er ved at glemme at reflektere over, hvorfor tingene er, som de er, og blot følger strømmen. I virkeligheden stiller hun et helt essentielt spørgsmål: Hvorfor gør vi som alle andre? Er det positivt, at KU bliver repræsentant for mainstream-psykologi? Vores svar er enstemmigt nej. Men for også at overbevise dig, kære læser, vil vi kridte banen op og forklare, hvorfor den udvikling Psykologi på KU har gennemgået, kan være problematisk.

Hvor står vi nu?

I 2016 blev der foretaget en international evaluering af Institut for Psykologi på KU, der konkluderede, at en af de primære styrker ved vores institut var de diverse og pluralistiske tilgange til psykologien: *"A clear strength of research in the department is (...) its diversity of approaches. It seems vital that any restructuring maintains and preferably enhances these strengths"*. De lagde vægt på, at det var vigtigt, at denne balance blev opretholdt fremadrettet. Gruppen *Psykritik - Forum for faglig bredde* har foretaget en sammenligning af pensumlisterne fra 2015 og 2020, hvor de peger på, at denne bredde ikke nødvendigvis bliver opretholdt. Udviklingen har været størst i de fag, der har skiftet fagkoordinatorer - socialpsykologi og pædagogisk psykologi, og derfor fokuserer vi på disse. Færre og færre tekster har et teoretisk hovedfokus. ►

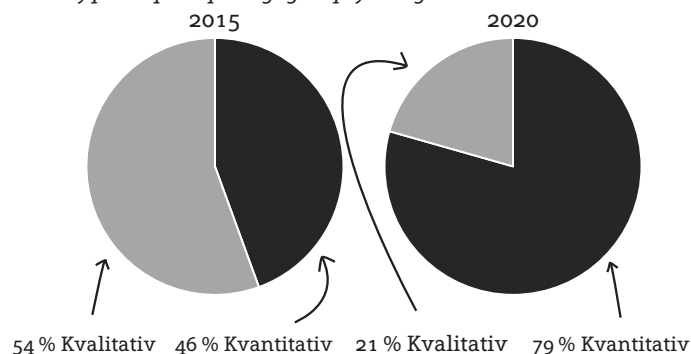
I 2015 var 60-80% af teksterne i begge fag primært teoretiske, forstået sådan, at de udfoldede teoretiske perspektiver inden for særlige skoledannelser, man derved fik et indblik i. Nu er det under halvdelen. Disse skoledannelser udgør grundlaget for selv at erhverve sig analytiske værktøjer, teorier og metodologiske tilgange, man kan arbejde ud fra. På den måde kan man argumentere for, at vi bliver dårligere stillet til selv at tænke og lave research. Samtidig er flere og flere tekster angelsaksiske - som jo netop taler ind i dette identitetstab, det ligner, der er ved at ske på KU.

Hvor kommer teksterne på socialpsykologi fra?

Når størstedelen af pensum bliver dedikeret til tekster fra den engelsksprogede del af verden, lærer vi hverken om de lokale eller globale perspektiver. Vi bliver primært indført i, hvad der sker i de engelsktalende lande, som hverken repræsenterer Danmark eller de andre 94 % af Jordens befolkning. Pensum bliver fokuseret på få kulturer, der bliver præsenteret som universelle, men reelt ikke er det. Selvom der er meget mindre skandinavisk litteratur, er der dog mere international ikke-angelsaksisk litteratur på socialpsykologi nu end i 2015. Pensum i pædagogisk- og socialpsykologi er også blevet mere kvantitativt funderet. I 2015 var der en svag overvægt af kvalitativ forskning, men nu er pendulet svunget langt i den anden retning. To tredjedele af de empiriske artikler på socialpsykologi er kvantitative, mens det er 80 % på pædagogisk psykologi.

Type empiri i pædagogisk psykologi

En kritisk stillingtagen som essentiel

Faglig udvikling sker – nogle retninger kommer til at dominere, mens andre må vige pladsen. Men videnskabelig udvikling er i høj grad præget af vidensparadigmer, forskningsmiljøer, politiske interesser og økonomiske strømninger. Udvikling er aldrig neutral eller naturlig. Hvad der er karakteristisk for den del af psykologien, som underprioriteres lige nu, er den kritiske stillingtagen til vores egen videnskab og verden. Den kritiske psykolog Klaus Holzkamp var skeptisk overfor det, han kaldte *den traditionelle videnskab*, som han kendetegnede ved brugen af begreber uden en grundlæggende kritisk refleksion over dem. Kritikken var bl.a. møntet på psykologiens grundbegreber som motivation, personlighed, hukommelse mm., og Holzkamp satte spørgsmålstegn ved disse: Hvor kommer de fra? Hvordan er de blevet videnskabelige? Han påpegede, hvordan det, der undersøges, bliver vilkårligt, når grundbegreberne er vilkårlige - i princippet ved man ikke, hvad resultaterne betyder, fordi man ikke ved, hvad det undersøgte betyder. Holzkamp var, ligesom andre kritiske teoretikere, ikke kritisk blot for kritikens skyld, men fordi det kræver en kritisk og refleksiv stillingtagen til verden at blive klogere på, hvad psyken er, for at lave *god videnskab*, og specifikt for os; for at blive *gode, refleksive* psykologer, der kan forholde sig til vores vidensfelt. Det er netop derfor, at vi efterspørger en kritisk stillingtagen – vi må tage stilling til vores begreber. Det skal ikke blot handle om at spørge til *hvor meget* eller *hvilken grad*, noget kan findes i verden eller har en sammenhæng med andet, men også at spørge *hvorfor* samt *hvad det er*.

Morten Nissen, der tidligere var fagkoordinator på Social-, Udviklings- og Integrationspsykologi, talte med Indput, da han forlod Institut for Psykologi til fordel for DPU i oktober 2014.

Da han blev spurgt til sine tanker om fremtiden for instituttet, var han bekymret for, at den retning, psykologien bevæger sig, vil komme til at gøre os til mindre kompetente psykologer:

"Hvis den positivistiske og naturvidenskabelige måde at tænke på bliver for fremtrædende, bliver der et problem med uddannelsen af psykologer til arbejdsmarkedet. Psykologer skal kunne mange andre ting end specifikt at vide, hvordan det går med hjernen og kognition. Jeg tror, at det er en defensiv og uholdbar professionsstrategi i det lange løb"

Nissen pegede på, at den positivistiske og naturvidenskabelige psykologi ikke gør os i stand til at begribe de komplekse arbejdsfelter, psykologer skal indgå i, men at der også er brug for en anden videnskabelighed for at være en god psykolog i den komplekse virkelighed, vi lever i. Aktuelt tilføjer Nissen i en mailkorrespondance, at han stadig mener, at det er problematisk, hvis psykologien bliver for positivistisk. Han tilføjer, at vi som psykologer har brug for den type viden og analytiske kompetencer, der tilbydes i de kvalitative, teoretiske, humanistiske traditioner. Det er dog ikke kun et spørgsmål om genstandsfelter - altså fokus på bestemte dele af psykologien - men også om de kompetencer, der bliver skabt ved en indføring i disse videnskaber. Han skriver:

"Det kvalitative efterspørges bredt i samfundet, fordi de tekniske og standardiserede kompetencer altid også forudsætter kompetencer af en anden art: Refleksive, dialogiske, syntetiserende og skabende. Kompetencer i at indsætte, håndtere, vurdere og transformere standarder og vidensformer i konkrete situationer, debatter og historiske forløb; i at generere og vurdere idéer og tilgange; om at medtænke sig selv som aktør og subjekt (...)"

Det handler altså om den *dannelse*, der gives i kvalitative, teoretiske, humanistiske traditioner. Kvaliteter som at være refleksiv og skabende, om at kunne gå i dialog, at have en forståelse for at kunne tilgå komplicerede processer i konkrete situationer og at være opmærksom på, at man selv indgår i disse processer som subjekt. Alt dette er noget vi mister, hvis vi ikke holder fast i humanvidenskaben og den kritiske samfundsvidenskab.

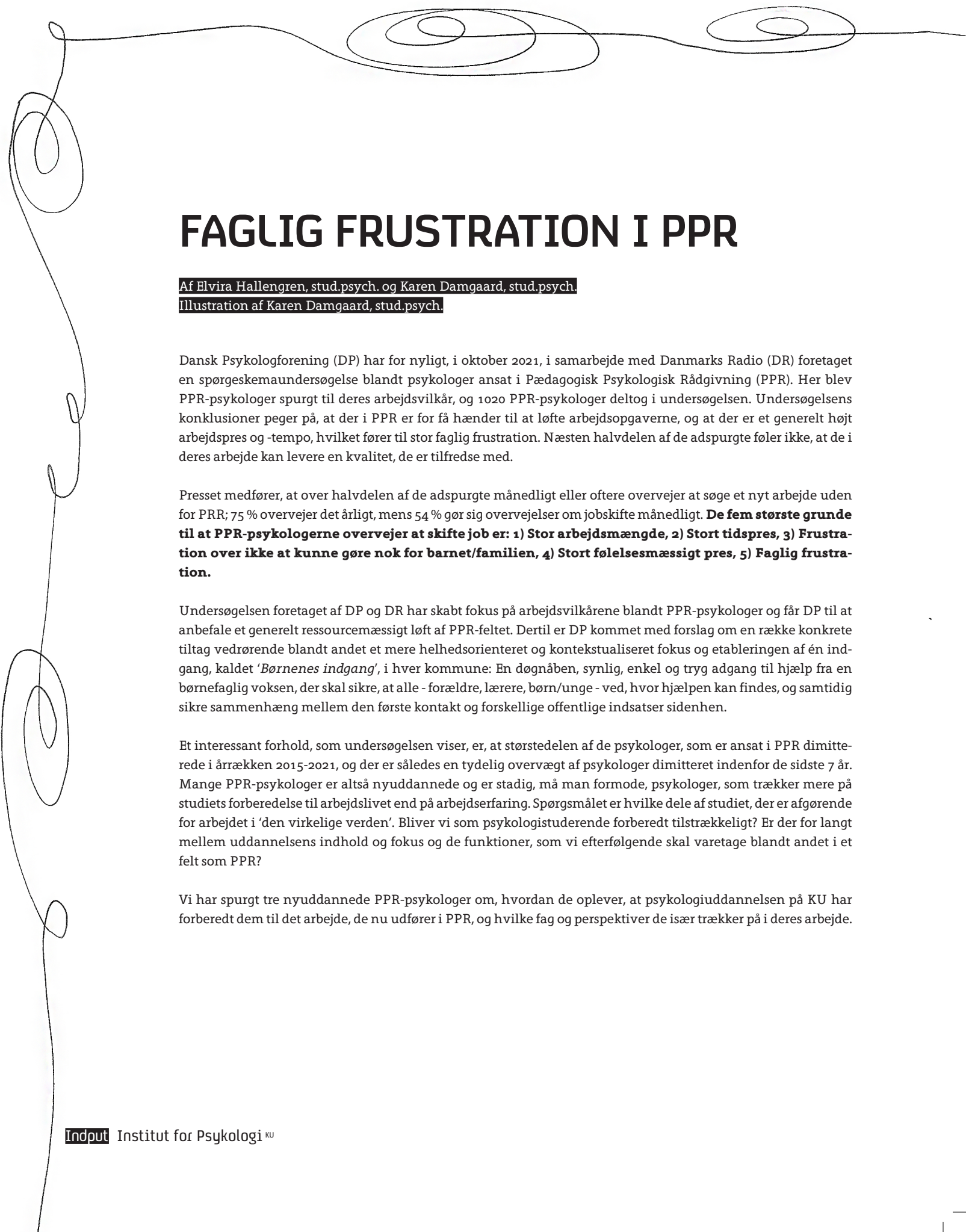
En afsluttende pointe som er vigtig at have med, er, at naturvidenskaben sagtens kan være kritisk og refleksiv, men historisk set er det ikke prioriteret lige så højt som i humanvidenskab og kritisk samfundsvidenskab. Det filosofiske er på samme måde nedprioriteret til fordel for det empiriske. Vi har behov for empiriske studier, men for at kunne reflektere over, hvad psyken er, og som Nissen pointerer, for at få de bedste psykologiske kompetencer, har vi også brug for den kritiske, filosofiske stillingtagen.

Kritik og undren som uundværlig for erkendelsen

Hvis vi ikke stiller os kritiske og refleksive overfor det, vi undersøger, og hvis vi ikke forsøger at udfordre vores egen verdensanskuelse, risikerer vi, at vi indtager og skaber viden uden egentligt at blive klogere. Michel Foucault skrev i introduktionen til andet bind af *Seksualitetens Historie*:

"Hvad angår den grund som har motiveret mig, så var den ret simpel (...) Det er nysgerrigheden (...) den, som gør det muligt at rive sig løs fra sig selv. Hvad ville en stræben efter viden være værd, hvis den kun skulle sørge for erhvervelsen af erkendelserne, og ikke også på en eller anden måde så vidt muligt skulle sørge for at føre den erkendende på vildveje? Der er øjeblikke i livet, hvor spørgsmålet om, hvorvidt man kan tænke anderledes, end man faktisk tænker, og opfatte tingene på en anden måde end man faktisk gør, er uundværligt for at kunne fortsætte med at opfatte tingene eller spekulere i det hele taget"

Vores håb er, at vi som studerende kan få lov til at sætte spørgsmålstejn ved vores egen tænkning og måden, vi forstår verden på. Vi vil gerne lade os lede på vildveje en gang i mellem. Uddannelse bør være en erfaringsproces, hvor der er plads til at være i tvivl og ikke altid at kunne finde fyldestgørende svar. Vi vil gerne forholde os aktivt til, hvad vi laver - og have lov at udforske - i stedet for at være passive modtagere af den viden, vi bliver præsenteret for. ■

FAGLIG FRUSTRATION I PPR

Af Elvira Hallengren, stud.psych. og Karen Damgaard, stud.psych.

Illustration af Karen Damgaard, stud.psych.

Dansk Psykologforening (DP) har for nyligt, i oktober 2021, i samarbejde med Danmarks Radio (DR) foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt psykologer ansat i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Her blev PPR-psykologer spurgt til deres arbejdsvilkår, og 1020 PPR-psykologer deltog i undersøgelsen. Undersøgelsens konklusioner peger på, at der i PPR er for få hænder til at løfte arbejdsopgaverne, og at der er et generelt højt arbejdspress og -tempo, hvilket fører til stor faglig frustration. Næsten halvdelen af de adspurgte føler ikke, at de i deres arbejde kan levere en kvalitet, de er tilfredse med.

Presset medfører, at over halvdelen af de adspurgte månedligt eller oftere overvejer at søge et nyt arbejde uden for PPR; 75 % overvejer det årligt, mens 54 % gør sig overvejelser om jobskifte månedligt. **De fem største grunde til at PPR-psykologerne overvejer at skifte job er: 1) Stor arbejdsmængde, 2) Stort tidspres, 3) Frustration over ikke at kunne gøre nok for barnet/familien, 4) Stort følelsesmæssigt pres, 5) Faglig frustration.**

Undersøgelsen foretaget af DP og DR har skabt fokus på arbejdsvilkårene blandt PPR-psykologer og får DP til at anbefale et generelt ressourcemæssigt løft af PPR-feltet. Dertil er DP kommet med forslag om en række konkrete tiltag vedrørende blandt andet et mere helhedsorienteret og kontekstualiseret fokus og etableringen af én indgang, kaldet 'Børnenes indgang', i hver kommune: En døgnåben, synlig, enkel og tryk adgang til hjælp fra en børnefaglig voksen, der skal sikre, at alle - forældre, lærere, børn/unge - ved, hvor hjælpen kan findes, og samtidig sikre sammenhæng mellem den første kontakt og forskellige offentlige indsatser sidenhen.

Et interessant forhold, som undersøgelsen viser, er, at størstedelen af de psykologer, som er ansat i PPR dimitterede i årrækken 2015-2021, og der er således en tydelig overvægt af psykologer dimitteret indenfor de sidste 7 år. Mange PPR-psykologer er altså nyuddannede og er stadig, må man formode, psykologer, som trækker mere på studiets forberedelse til arbejdslivet end på arbejds erfaring. Spørgsmålet er hvilke dele af studiet, der er afgørende for arbejdet i 'den virkelige verden'. Bliver vi som psykologistuderende forberedt tilstrækkeligt? Er der for langt mellem uddannelsens indhold og fokus og de funktioner, som vi efterfølgende skal varetage blandt andet i et felt som PPR?

Vi har spurgt tre nyuddannede PPR-psykologer om, hvordan de oplever, at psykologiuddannelsen på KU har forberedt dem til det arbejde, de nu udfører i PPR, og hvilke fag og perspektiver de især trækker på i deres arbejde.

Amanda Lambæk, dimitteret i 2019, ansat som PPR-psykolog i snart 2 år

Da jeg blev færdiguddannet psykolog og startede mit første job i PPR for snart 2 år siden, var mit kendskab til feltet ikke ret stort. De mange forskelligartede arbejdsopgaver, den brede målgruppe (i mit tilfælde børn og unge fra 0-18 år) og de mere eller mindre subtile positioneringer man som ny PPR-psykolog skal forsøge at opsnappe og navigere rundt i, var en smule overvældende. Det er ikke for sjov, når ens ældre psykologkollegaer siger, at man er ny i PPR i hvert fald de første 1,5-2 år. Jeg har sidenhen undret mig over, hvorfor PPR ikke fyldte mere på uddannelsen, når nu så mange af os starter netop her. Selvom PPR er et komplekst felt, der under alle omstændigheder vil tage tid at føle sig hjemme i, og hvor frustrationerne lader til at være et grundvilkår, er det for mig at se alligevel **vigtigt at rejse spørgsmålet om, hvilken rolle og hvor meget plads PPR skal have på psykologiuddannelsen.**

Når det er sagt, trækker jeg selvfølgelig på en række teorier og perspektiver fra uddannelsen, som har givet mig en platform at tale fra, og som på den måde har "forberedt" mig til arbejdet med børn og unges trivsel, læring og udvikling. Her er udviklingspsykologien en helt central informationskilde. Jeg har især taget det kulturhistoriske perspektiv til mig for at kunne tale om børns udvikling, som noget der finder sted gennem deltagelse i forskellige kontekster. Når jeg for eksempel skal observere i en klasse, forsøger jeg altid at have blik for, hvad det er for projekter og motiver, der ligger til grund for det, barnet gør. Hvad er det for intentioner, der guider barnets handlinger, kunne man spørge? Her trækker jeg også på et mentaliseringsbaseret perspektiv for netop at komme bagom de mange ydre og ofte problemmættede adfærdsbeskrivelser om barnet. Samtidigt spiller det kulturhistoriske også ind i min forståelse af, hvad det er for betingelser, der er til stede i for eksempel et klasserum, som enten begrænser

"Jeg har sidenhen undret mig over, hvorfor PPR ikke fyldte mere på uddannelsen, når nu så mange af os starter netop her."

eller muliggør børnenes deltagelse. Hvad er det for projekter og intentioner, der guider lærerens handlinger, kunne man spørge? Og hvordan konflikter det med barnets projekter? Er der noget ved det læreren gør, som faktisk lader til at virke godt i forhold til at muliggøre barnets deltagelse? Det kulturhistoriske perspektiv, og de sociokulturelle teorier generelt, giver mig et sprog, som står i kontrast til de mere adfærdsorienterede og diagnosefikserede diskurser, der hersker derude i stor stil. Samtidigt oplever jeg også, at kendskabet til netop diagnoser og psykiatri er vigtigt, uanset om man abonnerer på den forståelse eller ej, fordi vi har et system, hvor diagnoser bruges som adgangsbillet til hjælp. I den kommune hvor jeg er ansat, er diagnosen for eksempel afgørende for, om et barn kan få plads i et specialtilbud, hvilket i nogle tilfælde er løsningen, hvis inklusionen i almentilbuddet ikke kan lade sig gøre. En anden vigtig og stor del af arbejdet i PPR er de mere konsultative opgaver i form af sparringsforløb med råd og vejledning til de voksne omkring barnet, det vil sige forældre, lærere, pædagoger og afdelingsledere på skoler og i daginstitutioner. De mange mødefora og sparringsrum stiller krav til psykologens konsultative færdigheder, i forhold til at kunne navigere i og være med til at udfolde og anerkende de ofte mange modsatrettede hensyn og perspektiver omkring bordet, samtidigt med at kunne samle trådene igen og ende ud i et fælles ►

mål for indsatsen. Det er selvfølgelig optimalt, hvis det sker, men det er langt fra tilfældet hver gang. I det konsultative arbejde ligger også et blik for de positioneringer, der for eksempel foregår på et netværksmøde med skole og forældre, hvor man som psykolog lynhurtigt kan blive positioneret som eksperten med alle svarene, eller som den længe ventede redningskrans, der kommer for at fikse problemet. Når jeg, i de sammenhænge, stiller mig kritisk overfor de "selvfølgeligheder" og etablerede sandheder, der eksisterer om et barn, er det pointer fra SUI (kandidatsøjlen Social-, Udviklings- og Integrationspsykologi, *red.*) og nærmere bestemt poststrukturalismen, jeg trækker på. Her henter jeg også inspiration fra narrative, systemiske og løsningsfokuserede perspektiver både spørgeteknisk og i min måde at forstå problemerne på.

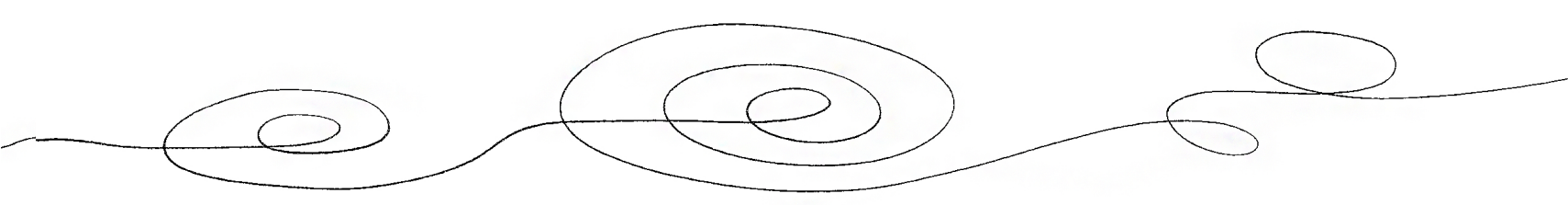
Selvom psykologiuddannelsen har introduceret mig for en række teorier og forståelser, som jeg mere eller mindre eksplicit trækker på i mit arbejde som PPR-psykolog, har jeg savnet en mere direkte introduktion til PPR-feltet. Med det sagt håber jeg for ud-

dannelsen, at den fremadrettet kommer til at bevare de kulturhistoriske og sociokulturelle perspektiver samtidigt med, at PPR får lov at fylde meget mere på SUI-søjlen dagsorden.

Andre teorier og perspektiver jeg trækker på:

- *Tilknytningsteori* – særligt på daginstitutionsområdet med de små børn
- *Low-arousal pædagogiske principper* – særligt i forhold til hvordan voksne stiller krav til børn
- *Begrebet om relationskompetente handlinger*, Louise Klinge – særligt i forhold til at få øje på nogle af de handlinger som pædagoger og lærere gør, hvor de faktisk har børnene på sinde (jf. mentalisering)
- *Zonen for nærmeste udvikling*, Vygotsky – hvad kan barnet på egen hånd? Og hvad kan barnet med hjælp fra en voksen?
- *Psykologens rolle som konsulent*, Dorte Nissen m.fl.

"Det kulturhistoriske perspektiv, og de sociokulturelle teorier generelt, giver mig et sprog, som står i kontrast til de mere adfærdsorienterede og diagnosefikserede diskurser, der hersker derude i stor stil. Samtidigt oplever jeg også, at kendskabet til netop diagnoser og psykiatri er vigtigt, uanset om man abonnerer på den forståelse eller ej, fordi vi har et system, hvor diagnoser bruges som adgangsbillet til hjælp."

Amanda Frees, dimitteret i 2021, ansat som PPR-psykolog i snart et halvt år

I forhold til hvordan psykologiuddannelsen har forberedt mig på arbejdet i PPR, så oplever jeg, at det er meget forskelligt, alt efter hvilke fagelement/forløb der er tale om. Det mest meningsfulde har naturligvis været praktikforløbet, hvor jeg også var i PPR. Ellers vil jeg fremhæve mit seminarhold på SUI, der på daværende tidspunkt blev undervist af Gitte Alling, der også arbejder i PPR i Køge. Her blev der både brugt cases fra Gittes arbejde, snakket om mødepraksis/mødefacilitering knyttet til PPR og positionering i det tværfaglige samarbejde i PPR. Mit indtryk er dog, at der nærmest ikke er ansat en psykolog med erfaring fra PPR eller som forsker i PPR på Institut for Psykologi længere. Hvilket også var grunden til, at jeg kiggede på valgfag/forskningsaktivitet på DPU (Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet, *red.*). Jeg savnede desuden viden om arbejdsopgaver, organisering og problemstillinger, man kan stå i som PPR-psykolog. Jeg kan forstå på kollegaer, der har haft andre fagsøjler på kandidaten end mig (som for eksempel Klinisk), at PPR har fyldt umådeligt lidt og er meget nyt for dem og noget, de kun kort har berørt for eksempel i forbindelse med Pædagogisk Psykologi. Som ny psykolog i PPR har jeg også fra ledere og kollegaer mødt en diskurs, der hedder: "Nu er du blevet færdiguddannet psykolog – nu skal du til at lære at være PPR-psykolog". **Jeg kan desuden huske fra min tid i Aftagerpanelet (se faktaboks, *red.*), at dette også blev sagt af psykologen, der repræsenterede PPR. Hun nævnte desuden, at hun syntes at kendskabet til PPR var svundet over den sidste lange årrække.**

Hvad jeg trækker på i mit arbejde, er meget afhængigt af den pågældende sag, men jeg trækker selvfølgelig meget på teori og metode indenfor det fag, vi på Københavns Universitet kalder SUI samt fagene Pædagogisk Psykologi, Klinisk Psykologi, og Psy-

"Mit indtryk er dog, at der nærmest ikke er ansat en psykolog med erfaring fra PPR eller som forsker i PPR på Institut for Psykologi længere."

kologisk Testning. Som jeg skrev, kommer det meget an på den enkelte sag, og der er også børn med eksempelvis eksekutive vanskeligheder, indlæringsvanskeligheder eller hjerneskade, hvor det kan være godt at have viden om kognitions- og neuropsykologi. Ligeledes placerer tværfagligt samarbejde, institutionernes interne organisering og konsulentrollen sig jo typisk indenfor arbejds- og organisationspsykologi. Så **i virkeligheden er rigtig meget af uddannelsens indhold relevant for arbejdet som PPR-psykolog, men der blev bare på studiet sjældent skabt en kobling mellem det, man lærte, og PPR-praksis.** ►

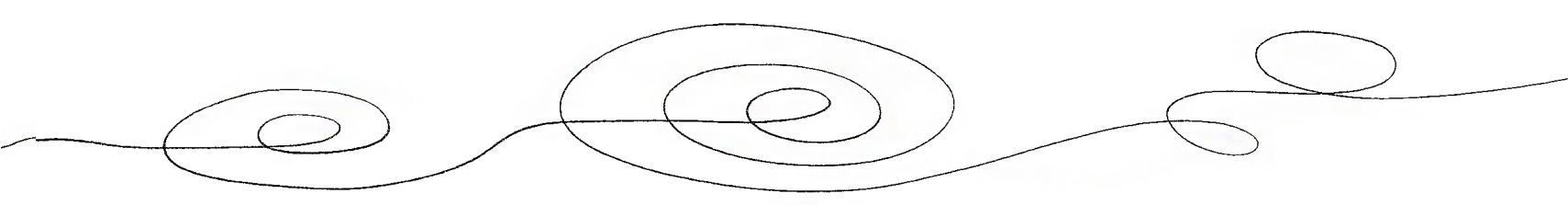

Cecilie Maria Lundsgaard, dimitteret i 2020, ansat som PPR-psykolog i halvandet år

Jeg oplever overordnet set, at der mangler fokus på PPR på psykologiuddannelsen på KU, da jeg primært trækker på teori og viden, som jeg har tilegnet mig efter endt uddannelse eller viden fra mit frivillige arbejde i Psykologisk Korttidsrådgivning og mit praktikforløb. Når det er sagt, kan jeg trække på aspekter og pointer fra forskellige fag fra uddannelsen - særligt med vægt på de fag og den praktik, som jeg selv har valgt (valgfag om supervision og praktik i Narrative Perspektiver). Jeg kan sommetider anvende viden fra Kognitionspsykologi i forhold til at bidrage med viden omkring hjernens udvikling, opmærksomheden, kognitive bias og hukommelsen. Jeg anvender også viden fra Psykologisk Testning og Personlighedspsykologi (særligt viden om projektive test) og Psykiatri/Klinisk Psykologi i forhold til at bidrage med viden om diagnoser. I forhold til alle de dilemmaer man kan stå i som PPR-psykolog - organisatorisk, børnesynet og det konkrete praksisnære arbejde med lærere og pædagoger - synes jeg, at jeg manglede undervisning omkring dette på studiet. Jeg fik dog tilfældigvis, i nogen grad, noget viden om positionering og mentaliseringsbaserede og narrative sparringsforløb igennem praktiken. Men det er jo ikke givet, at man får tilegnet sig denne viden gennem studiet. Der er meget ny viden, jeg har tilegnet mig

senere hen i forhold til vejledning omkring, hvordan man møder et barn ud fra dets specifikke udviklingsbehov: Susan Harts neuroaffektive udviklingspsykologi og viden omkring det mere konkrete, som kan virke godt for et barn i en læringssammenhæng, eksempelvis viden omkring læring gennem bevægelse og sanseoplevelser, specialpædagogisk viden og viden om hvordan en lærer/pædagog kan være et kompetent rollemodel for barnet med relationskompetencer, spejling af barnet og ved at vise gode mestringsstrategier. Den viden jeg har tilegnet mig senere omkring den neuroaffektive tilgang samt eksempler på hvad en god specialpædagogisk undervisning kan bestå af, manglede på studiet, synes jeg. Nu havde jeg dog ikke selv SUI-søjlen og jeg læste udviklingspsykologi og tilknytningsvalgfag på mit udvekslingsophold. Desuden har jeg savnet fokus på kroppens betydning gennem psykologiuddannelsen. ■

"I forhold til alle de dilemmaer man kan stå i som PPR-psykolog - organisatorisk, børnesynet og det konkrete praksisnære arbejde med lærere og pædagoger - synes jeg, at jeg manglede undervisning omkring dette på studiet."

Aftagerpanel for Institut for Psykologi

Institut for Psykologis Aftagerpanel består af otte aftagere fra private og offentlige virksomheder, der benytter psykologisk ekspertise, samt fire repræsentanter fra Institut for Psykologi. Panelet rådgiver både i forhold til bachelor- og kandidatuddannelsen i Psykologi.

Panelet mødes ca. to gange årligt og diskuterer uddannelsesmæssige tiltag, der kan være til gavn for både aftagere og kandidater.

Institut for Psykologi har referater fra alle Aftagerpanelets møder tilbage til 2007. Referaterne kan rekvireres ved kontakt til instituttet.

Aftagerpanelets væsentligste funktion er således løbende at sikre en tidssvarende psykologiuddannelse på højeste faglige niveau gennem en systematisk dialog mellem Instituttet og arbejdsmarkedet.

Listen over de nuværende medlemmer af Aftagerpanelet kan findes på Institut for Psykologis hjemmeside.

Kilde: KUnet.

HVOR DYRKES DE KRITISKE PERSPEKTIVER?

EN REPORTAGE FRA KRITISK KONFERENCE PÅ RUC

Af Johanna Mariam Madsen, stud.psych., Maria Voulgaris Valeur, stud.psych. & Zacharias Dyrborg, stud.psych.

Tre Indputtere er draget på en rejse væk fra vores trygge kommunehospital og hele vejen til den lave 70'er-beton og de mere moderne murstensbyggerier, der udgør RUC. Vi har forladt vores boble på CSS og er i Roskilde for at høre om kritiske perspektiver (primært) inden for psykologien til konferencen "Det kritiske og politiske i hverdagslivet", afholdt af tidsskriftet Nordiske Udkast.

Efter at have brugt lidt for længe på at finde rundt på en campus med lige så mærkelige bygnings-rækkefølger og forvirrende lokalenumre som vi kender fra CSS, har vi endelig sat os til rette i en mindre forelæsningsal på RUC. Efterårsolen står lavt på himlen, og man kan se ud over marker på den ene side og en lille birketræslund, hvor nogle spiller disc-golf, på den anden. Hvis det ikke var for den konstante summen fra Holbækmotorvejen, er her næsten idyllisk. Men hvorfor er tre stolte KU'ere i Roskilde på et universitet, hvor man ikke kan blive cand.psych., for at høre oplæg om psykologi? Jo, det er fordi temaet er kritik - og symptomatisk for den udvikling der er i gang på KU, så foregår sådan et seminar altså ikke på CSS. To af de fire oplægsholdere er selv uddannet fra KU, men er siden rykket til DPU og RUC. De to ikke-direkte-psykologiske indspark kommer fra CBS og fra KUA. Det er altså ikke nødvendigvis Institut for Psykologi, der er frontløberne for de kritiske perspektiver på forskning i disse år.

Konferencen på RUC er den tredje af sin slags i rækken. Først arrangerede tidligere KU-psykologistuderende Sebastian Tobias-Renstrøm og Thomas Gylling-Andersen i foråret 2019 en Kritisk Psykologi-konference på CSS kaldet "Den kritiske psykologi: Hvad skal vi bruge den til?". Efterfølgende tog det danske tidsskrift for kritisk samfundsforskning, Nordiske Udkast, teten og de har siden afholdt "Kritiske perspektiver på psykologi i teori og praksis" i efteråret 2019. Dette efterår afholdes så konferencen "Det kritiske og politiske i hverdagslivet", der er blevet udskudt på grund af corona.

Kritik som aktivistisk forskning

Iram Khawaja fra DPU holdt oplæg om sin psykologiske forskning med titlen "Kritik som forskningsmæssigt udgangspunkt". Udover at tale om kritik som forskningsmæssigt udgangspunkt, fokuserede hun også på forskningsfeltet som genstand for kritik. Førstnævnte del af emnet tog udgangspunkt i Donna Harraways pointe om, at viden altid er situeret - det kommer altid fra et konkret sted med bestemte forskerkroppe og -positioner. Med en lethed, en gennemslagskraft og rød tråd i sit oplæg, indtog Khawaja forelæsningsalen. Med udgangspunkt i Judith Butler talte hun om, hvordan det ikke er *tilblivelsen* af bestemte praksisser lige så meget som *betingelserne* for praksisserne, som skal undersøges. Det er selve spørgsmålene, der udfordrer rammerne for, hvad vi forstår som sandhed, som er væsentlige. Hun fortsatte ved at henvise til, hvad hun kaldte "de kritiske blikke fra marginen" - de queer, feministiske, postkoloniale perspektiver, som er væsentlige for at sætte fokus på netop dette.

I sidste del af oplægget beskæftigede Khawaja sig med en aktuel debat, der fyldte i medierne tidligere på året: Refleksioner om forskning og aktivisme. Hun tog udgangspunkt i sit eget forskningsfelt, der handler om at muslimske fællesskaber, inklusion og integration, hvilket er et politisk minefelt. I sig selv, er det at være minoritetsperson en udfordring i forhold til at blive anset som værende en 'neutral' eller 'objektiv' forsker. En fordom, som forskere fra majoritetsbefolkningen ikke oplever, når de undersøger andre, der ligner dem selv. Tydligt var det her, at Khawaja rettede et kritisk blik mod lige netop denne idé - at forskning kan være neutral og objektiv. Et af spørgsmålene fra salen omhandlede, *hvem* der må forske i *hvad*. Det lægger sig op ad en problematik, der især har præget USA, hvor flere er kritiske over for forskerkroppe, der undersøger minoritetsgrupper, de ikke selv er en del af. Khawaja svarede velovervejende på spørgsmålet, at der ikke var nogen løsning - eller nærmere: at det vigtige var at reflektere over sin position som forsker og skrive denne tydeligt frem.

På feltarbejde i socialpsykiatrien i Japan

Sofie Pedersen fra RUC er efter en tid som kliniker i socialpsykiatrien, begyndt at forske i dette felt. Med udgangspunkt i etnografisk arbejde fra Japan undersøgte hun socialpsykiatrien og problematiserede den danske brug af RECOVERY-modellen. Med hårdt tryk på ordene og et lidt spydigt og sarkastisk sprog startede Pedersen med at fortælle om den individualiserende tolkning af RECOVERY-modellen i den danske psykiatri, der udspringer af en tro på, at når et menneske kommer sig, så handler det om den enkeltes aktive indsats. Hvor det bliver problematisk for den danske inkorporering af modellen er, at der er fokus på den enkelte på trods af, at det sociale ikke udelukkes fra definitionen af modellen. Det bliver derfor den enkeltes ansvar, hvis man ikke 'bare lige kommer sig' efter psykisk sygdom. Pedersen fortalte, hvordan hun i virkeligheden havde lyst til at afskrive modellen helt og aldeles, men måtte *kill her darlings* og se om modellen havde værdier, der kunne bruges. Før hun fortalte om sin tur til den japanske socialpsykiatri, og hvordan et bosted for mennesker med hallucinationer og vrangforestillinger i bjergene havde en tilgang, der kan tilskrive sig noget lignende RECOVERY-modellen i sit teoretiske udgangspunkt og *kan* bruges, opridsede hun to læsninger af modellen. For det første kan modellen blive set som et opgør med den umyndiggørende psykiatri, hvilket er et stort plus. Men, og her lå især Pedersens kritik, den kunne også tolkes som et neoliberalt værktøj, der lægger ansvaret på individet - for hvis man selv har ansvar for at være i bedring, hvem er det så der forpligtes? ►

Pedersens tur til et socialpsykiatrisk bosted i Japan viste sig at være en inspirationskilde for dansk psykiatri. På opholdet lærte og deltog hun i praksisfællesskabet, som bostedet er bygget op omkring. Sammen skaber dem, der bor på bostedet en hverdag, hvor alle deltager i at få stedet til at fungere med alt fra kokkerering og fremstilling af møbler til levering af råvarer til gourmetrestauranter. Der er altså tale om en dialektisk udbytning, og derved en selvansvarliggørelse *med* andre - netop det som den danske model mangler. Deres motto, som Pedersen flere gange kom tilbage til, var netop *by myself with others*. Hun lagde vægt på, hvordan deltagelse i fællesskabet var grundlaget for, at bostedet fungerede så godt som det gjorde og at alle borgere var velfungerede inden for rammerne af bostedet. Dog udtrykte hun bekymring for, om man skabte et parallelsamfund på trods af forsøget på at reintegrere beboerne i det almene samfund.

Marx og Deutsche Bank

Mikkel Bolt fra KU holdt forelæsning på den gamle manér, hvor han simpelthen læste sit oplæg højt. Det var ikke publikumsinteraktionen, der gjorde det spændende, men hans dybe, teoretiske kendskab og marxistiske tilgang samt hans afsæt i en årsrapport fra Deutsche Bank. Man skulle spidse ørene og holde tungen lige i munden for at følge med, for det gik hurtigt, og der var meget. Han inddrog blandt andet Marx' teser om Feuerbach, der peger på, at man ikke bare skal kortlægge, men ændre verden, hvilket også passede godt med hans afsluttende bemærkning: "Hvad bør der gøres?". Et spørgsmål vi måske kan stille os selv: Hvad bør der gøres for at sikre det kritiske blik på psykologi på Københavns Universitet?

Den umulige kritik

Niels Åkerstrøm Andersen fra CBS holdt oplægget "Kritikbegrebets umulighed - rotter i labyrinten", og navnet kom fra hans store inspiration fra systemteoretikeren Luhmann og dennes idé om, at 'vi er i en verden af iagttagelser og iagttagelser af iagttagelser'. Man er, som han sagde, selv i labyrinten.

Man kunne foranlediges til at spørge sig selv, hvad en forsker fra CBS lavede til et sådant arrangement, men han nedbrød hurtigt vores fordomme. Han sagde ikke ét ord om profit eller vækst og gik ikke i jakkesæt. Hans meget entusiastiske facon, kunne ikke andet end at opfordre en til at sætte sig lidt længere frem i sædet og følge med - og der var ikke andet at gøre, hvis man ville følge med, for det gik hurtigt. Han startede med at tale om kritik. Vi lider af, at man skal publicere, sagde han. Kritikbegrebet bliver her et pusterum til at reflektere over 'Hvad vil jeg egentlig?'. Dette faldt i god jord hos os både, at han påpegede, at forskere *skal* publicere, og at kritik kan blive et pusterum for at finde ud af, hvor man gerne vil hen med sin forskning. Og så sagde han noget andet vedkommende: Kritik præsenterer sig som om, det kommer udefra, men i virkeligheden kommer det altid inde fra samfundet. Dette vendte han tilbage til flere gange. Måske fordi det refererede til titlen på oplægget. Opløftende var hans pointe om, at man kunne finde muligheder i det umulige og gøre umuligheden produktiv.

En prædiken for koret

Forelæsningsalen emmede af kampånd, og der var en oprigtig interesse fra oplægsholderne og arrangørerne for at høre de studerendes synspunkter. Det var en eftermiddag, der gav håb for den kritiske forskning samtidig med, at vi sad tilbage med en bevidsthed om, at det for nuværende ikke bliver vores eget institut, der går forrest i den kamp. Det kan jo hurtigt blive lidt navlepilleri, da vi alle er ret enige til et sådant arrangement. Men det er interessant at få lukket felter som integration eller RECOVERY op med perspektiver, man muligvis ikke selv har taget. Samtidig er det også trist, at disse perspektiver der forsøger at udfordre mainstreamen, ikke findes i undervisningen på KU. Det er vigtigt at kunne forholde sig til og tage disse diskussioner. Selv hvis man grundlæggende er uenig, og synes tingene er gode, som de er, bliver man en bedre psykolog af at forstå kritikken.

Tilbage er der blot at spørge: Hvad bør der gøres? ■

Har du ikke fået nok af kritik?

Hvis du ønsker at lære mere om samfundskritiske perspektiver i en skandinavisk kontekst, kan du læse videre i tidsskriftet Nordiske Udkast, der beskæftiger sig med netop dette. På deres hjemmeside kan du også holde dig opdateret på fremtidige kritiske konferencer. Læs mere på: www.nordiskeudkast.dk

DE DANSKE PSYKOLOGIUDDANNELSER

Af Sofie Harboe, stud.psych. og Karen Damgaard, stud.psych.

Illustration af Ida-Marie Haeusler, stud.psych.

Måske er du en superbevidst psykologistuderende, der med fuldt overlæg og indsigt har søgt ind på drømmeuddannelsen i København frem for landets øvrige tre psykologiuddannelser, fordi det netop er her, at uddannelsen ser ud, som du finder den allermest meningsfuld. Eller måske er du bare bosat i København og søgte derfor ind på KU som den største selvfølge uden videre omtanke – eller noget helt tredje. Selv hører vi til gruppen af studerende, der først efter en god rum tid på uddannelsen har gjort os tanker om, hvorfor uddannelsen egentlig er struktureret, som den er – hvorfor har vi egentlig forskningsdesign og videnskabsteori og ikke sundheds – og medicinsk psykologi, som man eksempelvis skal tage på SDU?

Selvom det på mange måder er alment kendt, har den seneste tids snak og diskussion om, hvordan den ideelle psykologiuddannelse er sammensat, fået os til at reflektere lidt ekstra over, at psykologistudiets placering på det samfundsvidenskabelige fakultet ikke er en selvfølge. Psykologien har stort set altid haft rødder i både human-, samfunds- og naturvidenskaben, hvilket kommer til udtryk på tværs af verdens universiteter såvel som på tværs af landets. Spørger man i den forbindelse studielederne på landets øvrige psykologiuddannelser, hvad der er netop deres force, eller hvordan de skiller sig ud fra de øvrige uddannelser, synes det svært at svare på. En ting er der dog enighed om: Netop, at psykologien har og bør have et ben i hver lejr, når det kommer til grundvidenskabernes. På dét punkt er uddannelserne altså tilsyneladende ens. Men på andre punkter er de forskellige.

Indput har taget et nysgerrigt kig på, hvordan de adskiller sig fra hinanden ud over at have hjemme på henholdsvis et samfundsvidenskabeligt (KU og AU), et humanvidenskabeligt (AAU) og et sundhedsfagligt fakultet (SDU).

Hvor kan man blive psykologi i DK?

Man kan studere psykologi ved universiteterne i Aalborg, Aarhus, København og Odense (Syddansk Universitet). På Roskilde Universitet (RUC) er det også muligt at læse psykologi, men altid i kombination med et andet fag (f.eks. Psykologi + Datalogi, Psykologi + Kommunikation eller Psykologi + Plan, By og Proces). På Danmarks Pædagogiske Universitet (DPU) kan man tilsvarende studere Pædagogisk Psykologi. Det er dog kun med en kandidatgrad fra Aalborg, Aarhus, København og Syddansk Universitet, at man har ret til at bruge den beskyttede titel 'psykolog'.

Så langt så godt. Men er alle veje til psykologtitlen så ens på tværs af landsdelene? Ikke helt nej. Vi forsøger i det følgende at give et overblik og har for sammenlignelighedens skyld medtaget studieplanerne for både bachelor- og kandidatuddannelsen i deres grundformer fra de forskellige universiteter. Hvis du er mere interesseret i strukturen på din egen uddannelse, er du velkommen til at springe direkte til side 32, hvor du kan få et overblik over den nye studieordning for bachelordelen af psykologiuddannelsen på Københavns Universitet.

I **AARHUS** er **Psykologisk Institut** en del af fakultet **Aarhus Business and Social Sciences**, der også huser Institut for Økonomi, Institut for Virksomhedsledelse, Institut og Forretningsudvikling og Teknologi, Juridisk Institut og Institut for Statskundskab.

Instituttet blev oprettet i 1968 - lige omkring studenteroprøret, vistnok af nogle udbrydere fra Københavns Universitet. Godt halvtreds år efter optages der i disse år omtrent 225 studerende årligt på bacheloruddannelsen. Instituttet har 55-60 videnskabelige medarbejdere og 45-50 ph.d.-studerende.

Lad os nævne et par forskelle fra uddannelsen på Københavns Universitet:

- På **bacheloruddannelsen** i psykologi i Aarhus starter man som 1. årsstuderende med det kombinerede fag *Social- og personlighedspsykologi* og et mindre fag (med den længere titel) *Psykologiens fundering og perspektiv, indføring i psykologiens filosofi, historie, metode og integration*.
- På **kandidatuddannelsen** er faget *Klinisk Psykologi* obligatorisk, og så har man desuden faget *Interventionsmetode*, der også er obligatorisk.

Studieordning for BA-uddannelsen i psykologi på Aarhus Universitet, 2016

1.semester	Social- og personlighedspsykologi (20 ECTS)		Psykologiens fundering og perspektiv, indføring i psykologiens historie, metode og integration (10 ECTS)
2.semester	Kognitionspsykologi (20 ECTS)		Neurovidenskabelig psykologi (10 ECTS)
3.semester	Udviklingspsykologi (20 ECTS)		Klinisk psykologi (10 ECTS)
4.semester	Forskningsmetode 1: Statistik (10 ECTS)	Forskningsmetode 2: Kvalitative metoder (10 ECTS)	Arbejds- og organisationspsykologi (10 ECTS)
5.semester	Pædagogisk psykologi (10 ECTS)	Forskningsmetode 3: Kvantitative metoder (10 ECTS)	Fordybelsesseminar (10 ECTS)
6.semester	Bachelorseminarer (5 ECTS)	Valgfag (5 ECTS)	Bachelorprojekt (20 ECTS)

Forskningscentre på Psykologisk Institut i Aarhus:

- Center for Rusmiddelforskning
- CON AMORE – Center on Autobiographical Memory Research
- CEBU – Center for Psykologisk Behandling til Børn og Unge
- Center for Kvalitativ Metodeudvikling
- Centre for Integrative Business Psychology

“Vores psykologiuddannelse er forholdsvis bred, og vi lægger ikke i særlig udstrækning op til uddannelsesmæssig specialisering i fagprogrammer. Psykologi er svær at placere, da fagets traditioner og metoder har rod i alle videnskabelige retninger. Som forskningsfelt og videnskab hører det ikke entydigt hjemme et bestemt sted, og vi har på vores institut flere forskellige traditioner repræsenteret.”

- Mimi Mehlsen, Studieleder, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Studieordning for KA-uddannelsen i psykologi på Aarhus Universitet, 2020 (sommer)

1.semester	Grundfag A – klinisk psykologi (15 ECTS)	Interventionsmetoder (5 ECTS)	Forskningsmetode 4: Design og Projektplanlægning (5 ECTS)	Test- og undersøgelsesmetode (5 ECTS)
2.semester	Projektorienteret forløb (15 ECTS)	Grundfag B/Valgfri seminarer (15 ECTS)		
3.semester	Grundfag B/Valgfri seminarer (30 ECTS)			
4.semester	Speciale/KA/P:Phd (30 ECTS)			

Nordens Paris

I **AALBORG** er psykologiuddannelsen en del af **Det Humanistiske Fakultet**, der består af to institutter: **Institut for Kommunikation og Psykologi** og Institut for Kultur og Læring. Førstnævnte rummer selvstændigt psykologistudiet og derudover fagene Kommunikation og Digitale Medier, Kunst og Teknologi, Master i IKT og Læring, Musik og Musikterapi.

Lad os nævne et par forskelle fra uddannelsen på Københavns Universitet:

- På Aalborg Universitet laver studerende generelt meget projektarbejde i grupper. Derfor introduceres man også til *Problembaseret læring* allerede på 1. semester af **bacheloruddannelsen**. Desuden undervises man i *Kvalitativ forskningsmetodologi* på 2. Semester og først i *Kvantitativ forskningsmetodologi med statistik* på 4. semester. Statistik er ikke på den måde ikke et selvstændigt fag på uddannelsen.
- På **kandidatuddannelsen** er de fleste moduler obligatoriske, bortset fra valgfag på 10 ECTS. Forskelligt fra KA-uddannelsen på KU er blandt andet fagene *Den psykologiske profession* og *Psykologisk praksis og interventionsmetode*.

Studieordning for BA-uddannelsen i psykologi på Aalborg Universitet, 2021

1.semester	Problembaseret læring (5 ECTS)	Socialpsykologi med samfundsteori (15 ECTS)	Personlighedspsykologi (10 ECTS)
2.semester	Kvalitativ forskningsmetodologi (5 ECTS)	Psykologiens videnskabsteori (5 ECTS)	Videregående social- og personlighedspsykologi (20 ECTS)
3.semester	Kognitionspsykologi (10 ECTS)	Udviklingspsykologi (10 ECTS)	Biologisk psykologi (10 ECTS)
4.semester	Kvantitativ forskningsmetodologi med statistik (5 ECTS)	Videregående kognitions-, udviklings- og biologisk psykologi (20 ECTS)	Valgfag I (5 ECTS)
5.semester	Klinisk psykologi (10 ECTS)	Arbejds- og organisationspsykologi (10 ECTS)	Pædagogisk psykologi (10 ECTS)
6.semester	Psykiatri (5 ECTS)	Valgfag II (5 ECTS)	Bachelorprojekt (20 ECTS)

Forskningscentre tilknyttet psykologiuddannelsen i Aalborg:

- Center for Developmental & Applied Psychological Science
- Centre for Cognitive Neuroscience
- Center for Kvalitative Studier
- Center for Kulturpsykologi

“Universitetsuddannelser skal være forskningsbaserede, og forskningen tager sig nødvendigvis forskelligt ud på de forskellige institutioner, som har forskellige styrkepositioner, traditioner, foci m.m. Det er - synes jeg - en styrke for dansk psykologisk forskning som helhed. Derfor synes jeg også, at det er en styrke og et vidnesbyrd om den dynamik og spændvidde, som den psykologiske forskning har i Danmark, at de danske psykologiuddannelser ligger på forskellige fakulteter”

- Mikael Vetner, Institutleder, Institut for Kommunikation og Psykologi, Aalborg Universitet

Studieordning for KA-uddannelsen i psykologi på Aalborg Universitet, 2021

1.semester	Videregående anvendt psykologi I (10 ECTS)	Supplerende anvendt psykologi (5 ECTS)	Den psykologiske profession (5 ECTS)	Psykologisk testning (5 ECTS)	Psykologisk praksis og interventionsmetode (5 ECTS)
2.semester	Videregående anvendt psykologi II (15 ECTS)		Psykologisk praktik (15 ECTS)		
3.semester	Teori, praksis og videnskabelig metode (15 ECTS)		Forskningsmetoder: Potentialer og begrænsninger i et omfattende metodefelt (5 ECTS)	Valgfag I (5 ECTS)	Valgfag II (5 ECTS)
4.semester	Kandidatspeciale (30 ECTS)				

Eventyrbyen

I **ODENSE**, hvor Syddansk Universitet (SDU) er at finde, er **Institut for Psykologi** en del af **Sundhedsvidenskabelige Fakultet (SUND)**. Placeringen her gør, at der er en særlig tyngde af de sundhedsvidenskabelige perspektiver på det psykologiske genstandsfelt. Hele SDU blev grundlagt i 1966. Der er 137 studiepladser.

Lad os nævne et par forskelle fra uddannelsen på Københavns Universitet:

- Uddannelsen følger en blokstruktur, så hvert modul/fag strækker sig over et kvartal og ikke et halvt år som på KU. Metodefag indgår desuden som progredierende metodespor indlejret i moduler på tværs af uddannelsen.
- Psykologiuddannelsens placering på det Sundhedsvidenskabelige Fakultet gør, at sundhedspsykologi, klinisk psykologi og biologisk psykologi er prioriterede forskningsområder. På **bacheloruddannelsen** har man blandt andet faget *Sundheds- og medicinsk psykologi*.
- **Kandidatuddannelsen** rummer bl.a. et 10 måneders langt praktikophold.

Studieordning for BA-uddannelsen i psykologi på Syddansk Universitet, 2021

1.år	Modul 1: Psykologiens historie og videnskabelige grundlag, inkl. metode 1 (15 ECTS)	Modul 2: Kognitiv psykologi, inkl. metode 2 (15 ECTS)	Modul 3: Udviklingspsykologi inkl. metode 3 (15 ECTS)	Modul 4: Social- og personlighedspsykologi (15 ECTS)
2.år	Modul 5: Biologisk psykologi inkl. metode 4 (15 ECTS)	Modul 6: Sundheds- og medicinsk psykologi, inkl. metode 5 (15 ECTS)	Modul 7: Klinisk psykologi inkl. metode 6 (15 ECTS)	Modul 8: Pædagogisk psykologi, inkl. metode 7 (15 ECTS)
3.år	Modul 9: Arbejds- og organisationspsykologi, inkl. metode 8 (15 ECTS)	Modul 10: Tværfaglig psykologi og formidling (15 ECTS)	Modul 11: Valgfag (10 ECTS)	Modul 12: Bachelorprojekt (20 ECTS)

Eksempler på forskningscenter på det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Syddansk Universitet:

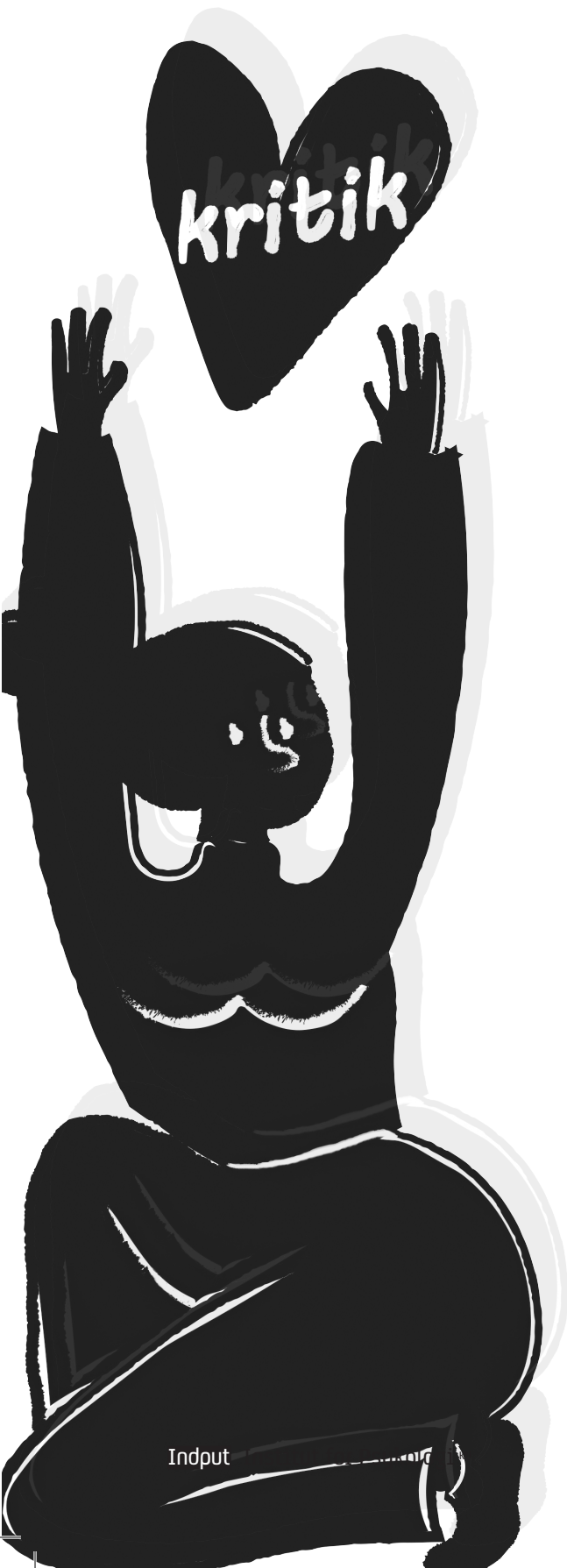
- Videnscenter for psykotraumatologi
- PSYDOC – PSYchology in Diabetes, Obesity and Cardiovascular diseases
- Health PSY: COME (Communication, Movement and Environment)
- PsychMeasure
- Udsatte Børn og Unge

Studieordning for KA-uddannelsen i psykologi på Syddansk Universitet, 2021

1.semester	Klinisk psykologi II, inkl. metode 9 (15 ECTS)	Færdighedstræning: Den professionelle samtale (5 ECTS)	Medicinsk psykologi II, inkl. metode 10 (10 ECTS)
2. og 3. semester	Praktikophold (10 måneder) + Lovgivning og etik (35 ECTS)	Anvendt psykologi, inkl. metode 11 (15 ECTS)	Valgdag: Anvendt metode 12 (10 ECTS)
4.semester	Speciale (30 ECTS)		

Forhåbentlig har ovenstående overblik givet en indsigt i, *hvordan* din uddannelse kunne have set ud, havde du taget den et andet sted i landet. Spørgsmålet, om *hvorfor* den så ser ud, som den gør, og hvordan den udvikler sig, håber vi du vil gå på opdagelse i i bladets øvrige indhold.

Kilder: AAU, AU og SDU's hjemmesider

LOVSANG TIL KRITIKKEN

Af Ditte Marie Thiemer Hilbert, stud.psych.

Illustrationer af Natascha Hansen, stud.psych.

Indput

I disse dage går bølgerne højt blandt de psykologistuderende. Jeg overhører – eller deltager i – diskussioner om hvad fremtiden for vores studie er, med Pernille Hviids nylige afgang og det, de fleste jeg taler med, ser som en større og større ensretning af vores studie.

Jeg hører spørgsmål om hvad fremtiden er for de kritiske teorier, socialisationsteori, den måske mere idealistiske begrebsdannelse? Den kritiske psykologi, poststrukturalismen? Hvad med den danske praksisnærhed? Skal vi kun undervises i perspektiver, som placerer problemet i individet, er det psykologiens fremtid på KU – en naturvidenskabelig psykologi? Og hvad kommer det til at betyde for praksis i fremtiden, hvis disse perspektiver måske minimeres til at være ganske ubetydelige?

Jeg tænker på Nicholas Rose, der ret direkte peger på den magt, det som han kalder psy-videnskaberne, har - og den måde de er forbundet til de eksisterende systemer og deres opretholdelse, gennem den teori- og begrebsdannelse, der drives frem, når han skriver "The history of psy, that is to say, is intrinsically linked to the history of government" (se Rose, 1998).

Min pointe er nok egentlig – helt kort – at det har betydning, hvad vi har med i rygsækken af teori, begreber og antagelser, når vi står på den anden side af specialet, helt grønne og nye, og skal kaste os ud i praksis. Både fordi det har en direkte effekt på dem, som vi møder i vores praksis, men også fordi psykologien er med til at skabe diskurser. I en nylig sms-udveksling beskrev min PPR-ansatte veninde diskurserne som "skræmmende levende ude i virkeligheden", da vi snakkede om koblingen mellem det, vi lærer på universitetet og den praksis som vi skal ud i, når vi er færdige.

Hvad har alt dette så med kritik at gøre? Vi startede jo med den summen af diskussion, der i disse dage er på universitetet. Og i en dansk kontekst bliver kritikken hurtigt læst som brok: jamen hvad er det dog, de brokker sig over? Ved de ikke, at det kunne være værre? Men det er jo netop dét, der gør kritikken relevant; det er ikke brok, men et forsøg på at pege fremad og op mod det, der kunne være.

Nej - man sulter ikke af at leve af havregrød, men man behøver heller ikke at starte hver en opskrift med at undskylde for, at man ønsker en mere varieret kost. Og der findes ikke naturlige udviklinger i kulturelle institutioner. Disse er altid forankret i menneskelige tanker, idealer og forestillinger.

Kritikken er en slags kærlighedserklæring; hvem kunne drømme om at kritisere det ligegyldige? Kritikken handler altid om det, der rører noget. Den peger på det, der trækker tråde ud i verden og er med til at forme den, og insisterer på, at denne energi kunne bruges anderledes og måske - bedre.

Jeg tænker, at universitetet har et særligt ansvar i forhold til at lytte til kritikken. Universitetet bør nemlig – og dette står for egen regning – være et stabilt centrum – en slags midterposition - for viden og videnskab. For at illustrere hvad jeg mener, når jeg taler om denne midterposition, vil jeg trække lidt på en dame, jeg vender mig imod, når jeg ikke rigtig ved hvad jeg skal mene om det hele: Suzanne Brøgger. Brøgger, som i en tale til Villy Sørensen i 1994, priste ham for, at han havde "søgt at indkredse guldets, som man altså finder på den så forhadte og forkætrede gyldne middelvej". Dette centrum for verden, for viden, for kulturen, står som et fundament, der muliggør at yderlighederne ikke bliver ubalancerede og skaber Ragnarok. ►

Hun berører desuden i samme tekst direkte, at viden ikke blot er en ting, men at viden er mangfoldig, da hun skriver "Spørgsmålet om, hvem der ved mest, den vise Vølv eller shahmanen Odin kan ikke uden videre besvares. Det er Odin, der beder vølv om at fortælle om alt, hvad der er sket og kommer til at ske, så der må jo være noget, den enøjede Odin ikke ved eller magter at sige. Odin har som oplyst shaman tilgang til al den viden, der har med lyset at gøre. Men den viden, der er forbundet med motivernes verden, motiverne bag vores handlinger, den viden ligger hen i skygge og mørke, og dét er traditionelt kvindernes viden". Og det er jo netop dette videnskabsteorien - trods sine relativt få ECTS-point - så fint minder os om: de forskellige videnskabelige tilgange kan slet ikke rumme al viden, de har forskellige domæner, forskellige påstande og bevæggrunde. Og ingen af dem kan isoleres som den eneste meningsfulde.

For at blive lidt i myternes verden, er det værd at notere sig, at i den græske mytologi, var museernes moder selveste Mnemosyne - hukommelsens gudinde. Denne intuitive sammenhæng mellem det, der lagres i hukommelsen og inspirationen er altså en grundlæggende fortælling i vores kultur, og man kan næppe underkende effekten af, at der på universiteterne undervises i en bred vifte af perspektiver, for at sikre en forsknings- og praksismæssig diversitet. Hvordan skal vi ellers sikre, at der findes nogle, som kan drive kritikken frem, for hvem kritiserer bedre end den, der ikke sidder i den varme stol?

For endnu en gang at trække på Brøgger, citerer hun i Sejd selveste dronningen, som også har lidt klogt at sige om kritikken: "Min mand er helt bestemt en god kritiker, somme tider er jeg ikke enig i hans kritik, men det er jo ikke derfor man skal kritiseres!" - og det er netop en vigtig pointe, at kritikken ikke bare kan affejes af den kritiserede, det er ganske simpelt ikke pointen med kritikken. Den SKAL udfordre, udvikle og det må faktisk også gerne gøre lidt ondt. Og det er værd at lytte til kritikken, selv når man måske ikke helt forstår, hvad den peger på og hvad den forsøger at sige. Måske finder man ud af det, hvis man tager den alvorligt?

Og her vender vi tilbage til essayets første del - for vi har jo netop ikke den privilegerede position at opføre os som om, at den måde vi arbejder med videnskaben på, og hvilke videnskabelige tilgange vi anvender, blot er teoretiske - derimod har vi den lige så privilegerede position at det, der sker på universitetet, har en ganske direkte konsekvens ude i virkeligheden. Og igen er det meningsfuldt at pege på midterpositionen, og her peges ikke blot på en symbolsk analogi, men også på en meget pragmatisk position: nemlig mellem at ville noget og kunne noget, mellem det idealistiske og det praktiske. Ingen af disse kan stå alene, men universitetet må og skal insistere på både at forholde sig til den praktiske virkelighed, og samtidig insistere på, at videnskaben gerne må være noget andet og mere end blot et markedsprodukt - den må også gerne tage stilling og drømme.

At noget i sig selv måske er godt nok, er ikke et argument for bare at lade det være som det er. Det er i det ukendte, at noget vidunderligt kan spire frem og overraske os. ■

TÆNK IKKE SELV

- En overlevelsesguide til fremtidens psykologistudie

Af Zacharias Dyrborg, stud.psych.

Det kan være svært at komme uskadt gennem psykologistudiet. Selvstændige tanker og refleksioner kan føre dig direkte på kollisionskurs med instituttet. Det kan nemt blive en smertelig og hård studietid, hvis du ikke fra start accepterer præmisserne og ukritisk lovpriser instituttet for at lade dig drikke af den hellige gral med eksperimentel og kvantitativ viden. Jeg har derfor lavet denne guide i fire punkter, der kan hjælpe dig til en smertefri studietilværelse.

"Vi må tage ved lære af Foucault" siger jeg. "Stop" siger du, den gode ukritiske studerende. For hvorfor skal vi bruge Foucault, der repræsenterer den mest kritiske yderfløj på pensum (faktisk så radikal at han er *den* mest citerede samfundsvidenskabelige forsker i verden – uha!). Men bare rolig, vi skal ikke anvende disse tanker kritisk, vi skal blot blive plastiske og *være* de føjelige kroppe, han beskriver. Som Gud skabte det første menneske, skal du formes af instituttet i dets eget billede. Store teorier er dårlige – fakta er gode.

1. Kritiser ikke pensum

Stop! Tænk ikke engang tanken. Den nøje udvalgte kanon er ikke til forhandling. Hvert år sker der en nøje udvalgt 'naturlig' udvikling, så vi kan skille os af med performance-teori og kulturhistoriske perspektiver. Snart kan vi endelig forholde os ukritisk, systemopretholdende og kassetænkende til verden. Feministiske, queer eller postkoloniale perspektiver er alle mere end to standardafvigelser væk fra pensum, og du bør holde dig langt væk! Eksperimenter er gode, saglige og neutrale. Dine analytiske værktøjer er ikke store teorier men menu-underpunkter i SPSS, og dine forsøgspersoner er de samme 25 højrehåndede, amerikanske, mandlige psykologistuderende. Herefter kan du drage konklusioner om *mennesket* (i bestemt ental), og alt er som det skal være.

Hvis du stadig insisterer på at være kritisk, kan du måske få lov at beskæftige dig med sexismen eller racisme, så længe du ikke definerer eller teoretiserer over, hvad disse begreber dækker over, og den måde du vil afdække disse komplekse, sociokulturelle magtstrukturer er med en 5-punkts Likert-skala.

2. Følg dårlig akademisk praksis

Du har ingen klare holdninger! Skriv så ofte du kan 'man ville kunne konkludere' eller lignende ansvarsfraskrivende floskler. Og hvis du bliver tvunget til at tage stilling, er det bedre, at det er 'forfatteren af denne artikel' der tager stilling end et simpelt jeg. Videnskab er neutral og apolitisk, og dit forsker-selv skal udskrives. Du skal ikke positionere dig selv og lade læseren vurdere din udsigelsesposition og tage stilling til dine udsagn. Du skal bare forsøge at blive en del af det store fælles forsker-jeg, som ikke har nogle personlige, politiske holdninger. Du kan selvfølgelig stadig inddele mennesker i normal og unormal, patologisere bestemte grupper og være med til at få folk der har det dårligt hurtigt i arbejde.

Du bliver oplært i akademisk vaghed – det ville jo være en skam at være alt for præcis. Du skal også helst bruge svære ord og forsøge at holde dem, der ikke fik 11,7 i gymnasiet væk fra at forstå, hvad vi laver. Dernæst er det også vigtigt ikke at sætte for mange sidetal på dine referencer, det ville blive så besværligt, hvis folk pludseligt kunne tjekke efter, præcis hvor man har sin viden fra. Men det beder APA heldigvis ikke om. Med disse få simple tricks er du hurtigt klar til eksamen.

3. Følg eksamensvejledning

Når det bliver eksamenstid, er du velkommen til at skrive om præcis det, du finder interessant - så længe du ligeligt fordeler dine anslag mellem otte underpunkter og inddrager præcis de tekster og perspektiver, du bliver bedt om. Du kunne måske endda føle dig fristet til at inddrage noget selvvalgt litteratur, som du også gerne må, hvis du er villig til at tage tre karakterpoints fradrag pr. tekst du selv vælger. Du er sikkert begyndt at prøve at tænke selvstændige tanker igen, og det er bare lettest for alle, hvis du retter ind.

4. Ingen studenterpolitik

Sidst men ikke mindst, er det vigtigt, at du ikke ødelægger den gode stemning, ved f.eks. at bede om, at den næststørste hovedsøjle på kandidaten skal videreføres. Du kunne også blive fristet til at lave memes på Facebook, der vil tvinge institutlederen til at kommentere kl 23.15 en torsdag aften (og det er altså udenfor arbejdstiden) for at fortælle dig, at du tager fejl. Der mangler ikke praksisnærhed! Du vil kun gøre din studietid værre, hvis du forestiller dig en utopisk fremtid, hvor universitetet tog sig selv som undervisningsinstitution alvorligt og tilbød lige så gode fag indenfor kvalitativ forskning, køn eller PPR, som de gør i neurovidenskab. For at understrege min pointe, vil jeg løst parafrasere fra bjergprædiken:

Men jeg siger jer: Den, der ser på Pernille Hviid og får lyst til hendes undervisning, har allerede i tankerne begået utroskab. Hvis nu dit øje får dig til at gøre noget forkert, så riv det ud, og smid det væk. Det er bedre for dig at leve uden en enkelt kropsdel, end at hele kroppen ender i helvede.

Gør dig selv en tjeneste: Følg den udstukne retning, og *tænk ikke selv*. ■

Temasektion

Tingenes tilstand

Illustration af Ida-Marie Haeusler

IND UNDER HUDEN

Ursula Teodora Moeran

Ursula (ikke den onde havheks) er ny i Indputs redaktion. Som halv dansker/halv irer, og førsteårs-studerende på Psykologi elsker hun folk, der ikke stiller spørgsmålstegn ved hvorfor, der lige pludselig kom så meget engelsk ind i samtalen, og når man kan sove 'længe' – altså helt til kl 08.00! Hun er mindre glad for at blive kendt som klassens grandma. Medmindre hun kan bruge "respect your elders"-kortet. Alternativt mener nogen, at "du er et svin" for Ursula er en kompliment, da hun har tre søde (mar)svin derhjemme, som hver især er opkaldt efter royale kvinder. Udover det er hun ret normal. Hils gerne, når I støder på hende på gangene.

Foto: Sandra la Cour, stud.psych.

Foto: Ursula Teodora Moeran, stud.psych.

Gustav Egede Kristensen

Gustav fra 5. semester er endelig kommet med på Indput-vognen efter flere år som trofast og interesseret læser. Han er ikke altid den bedste til at tage valg og beslutninger, og som barn kunne han aldrig svare, hvad han ville lave, når han blev stor. På godt og ondt var det at søge ind på det brede psykologistudie måske også en sådan udskydelse af at spore sig ind på en bestemt fremtid.

En perfekt dag på uni for Gustav indeholder en masse eksistentiel og fænomenologisk psykologi krydret med lidt videnskabsteori for den store finale. Ellers løber han så meget som muligt rundt på Nørrebros fodboldbaner med Pavlovs Køtere – ofte på kolde, regnfulde eftermiddage og gerne som venstreback, når psykologistudiet skal repræsenteres i den ærefrygtindgydende Universitetsfodboldsturnering. ■

Besøg www.indput.dk

[Hjem](#) [Blade](#) [Artikler](#) [Om Indput](#) [Til dig som Stud.psych](#)

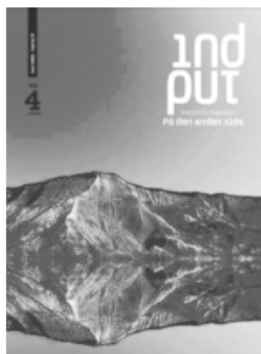
Tema: Drømme

LÆS NU

Seneste udgivelser fra Indput

Drømme

På den anden side

Frihed

Kærlighed

PCE2022

15TH WORLD CONFERENCE FOR
PERSON-CENTERED & EXPERIENTIAL
PSYCHOTHERAPY & COUNSELLING

COPENHAGEN
4-8 JULY 2022

WAPCEPC

DSPPOP
Dansk Selskab for Personcentreret og Oplevelsesorienteret Psykoterapi

How Can I be of Help?

FORMULATING AND
FACILITATING CHANGE
TOGETHER

WWW.PCE2022.COM

KEYNOTE SPEAKERS

Robert Elliott

Dan Zahavi

Susan Stephen

Akira Ikemi

Leslie Greenberg

Dagmar Nuding

PCE2022
COPENHAGEN

4-8 JULY main
2-3 JULY pre

Conference Programme

Opening Ceremony

Keynote Speakers

Scientific Sessions

Poster & Wine Session

Gala Dinner

Social Programme

Cultural Programme

Registration and submission
Starts Fall 2021

WWW.PCE2022.COM

Conference Venues

Scandic Copenhagen - Main

GlobalHagen - Pre

Pre-Conference Programme

Day Workshops:

Leslie Greenberg - EFT

Leslie Ellis - Dream Focusing

Encounter Group

PCE-Cinema

Psyk & Tværs #25

Af Maria Lindhardt, stud.scient.anth. og Zacharias Dyrborg, stud.psych.

Lodret:

1. Insekt der flytter pollen
2. Næsten lige så sej som en elektrisk spade
3. En stang eller pind, der støtter
4. Våbenlagerets
5. Øverste del af 10-lodret
6. Det mindste primtal
9. Han har skrevet en rød bog (og det er ikke Mao)
10. Ikke-flad struktur [mangler et bogstav]
14. _____-Ebeltoft
20. Vandløb
21. Smørrebrødsrestaurant tæt ved Nyhavn
25. Første bogstav

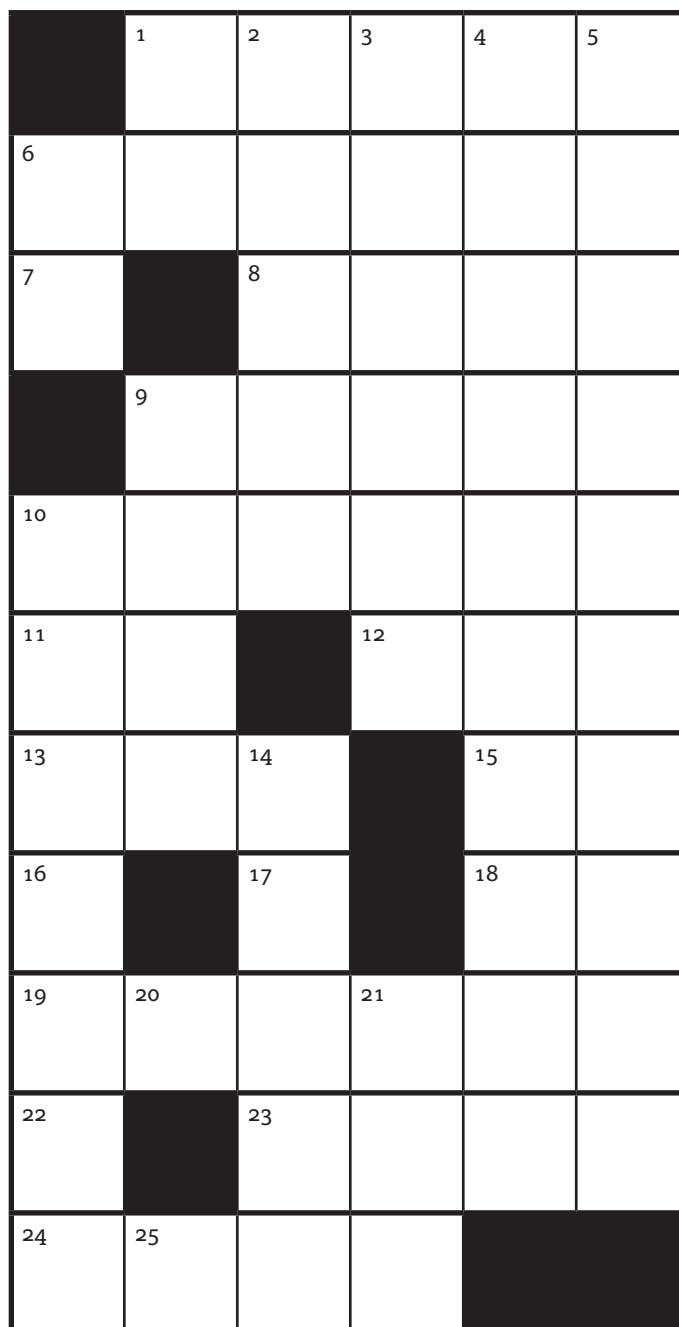
Vandret:

1. Som instituttet - hvis de ikke efterlever de studerendes krav
6. Noget der mangler mellem de studerende og ledelsen
7. Partiet der gik tilbage i ALLE kommuner til komunalvalg
8. Morten ____ (ham der hader gæs)
9. Respons til en ordre
10. Ravenclaw, Huf fløpuff, Slytherin og Gryffindor til sammen
11. Moderne
12. Om person: En heldig ____
13. Kan være super
15. Fornavn på hende der startede Heartbeats.dk
16. Dem der fik flest stemmer til kommunalvalg
17. Vitamin fra solen
18. Strøm
19. Forsamlingens
22. ____-salat
23. En der elsker pølse
24. Hacking's

Vind et gavekort på 100 kr. til Academic Books!

Tag et billede af din løste Psyk&Tværs, og send det til kryds@indput.dk senest d. 20. februar 2022, så trækker vi lod blandt de korrekte løsninger.

**Academic
books**

Forestil dig at der er et "r" her...
Et usynligt fjerde bogstav i
10-lodret, som blev opdaget for
sent i processen.

KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR P
SYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INS
TITUT FOR KRITISK PSYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKAB
ELIGE FAKULTET INSTITUT FOR KULTURHISTORISK PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVER
SITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR NEURO OG KOGNITION
S PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET I
NSTITUT FOR PSYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE
FAKULTET INSTITUT FOR MAINSTREAM PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET S
AMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR FÆNOMENOLOGISK PSYKOLOLGI?
KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR A
RBEJDS OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVID
ENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR ALMEN PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITE
T DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR SOCIALPSYKOLOLGI? KØBE
NHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR SOCIA
L OG UDVIKLINGSPSYKOLOGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABEL
GE FAKULTET INSTITUT FOR HUMANVIDENSKABELIGE PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIV
ERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR NEUROPSYKOLOLGI?
KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR P
SYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INS
TITUT FOR KRITISK PSYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKAB
ELIGE FAKULTET INSTITUT FOR KULTURHISTORISK PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVER
SITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR NEURO OG KOGNITION
S PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET I
NSTITUT FOR PSYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE
FAKULTET INSTITUT FOR MAINSTREAM PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET S
AMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR FÆNOMENOLOGISK PSYKOLOLGI?
KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR A
RBEJDS OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVID
ENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR ALMEN PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITE
T DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR SOCIALPSYKOLOLGI? KØBE
NHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR SOCIA
L OG UDVIKLINGSPSYKOLOGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELI
GE FAKULTET INSTITUT FOR PSYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVI
DENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR PRAKSISNÆR PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIV
ERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR SAMFUNDSKRITISK P
SYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET IN
STITUT FOR TEORETISK PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDEN
SKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR NATURVIDENSKABELIG PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS
UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR DANSK OG NOR
DISK PSYKOLOLGI? KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULT
ET INSTITUT FOR PSYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABE
LIGE FAKULTET INSTITUT FOR PSYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDS
VIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR PSYKOLOLGI KØBENHAVNS UNIVERSITET DE
T SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR PÆDAGOGISK PSYKOLOLGI? KØB
ENHAVNS UNIVERSITET DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET INSTITUT FOR BRED